

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
KAKOVOSTI ZRAKA,
JUNIJ 2021**

Oznaka dokumenta: 221230-B.18-6

Ljubljana, julij 2021

Oznaka dokumenta: 221230-B.18-6

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
KAKOVOSTI ZRAKA,
JUNIJ 2021**

Ljubljana, julij 2021

Direktor:

dr. Boris ŽITNIK, univ. dipl. inž. el.

Poročilo je bilo ustvarjeno z:

- Microsoft Office Word 2007, Microsoft Corporation,
- Microsoft Office Excel 2007, Microsoft Corporation,
- Okoljski informacijski sistem, OOK Reporter, verzija: v3.0 b20201013b, Elektroinštitut Milan Vidmar.

© ELEKTROINŠТИТUT MILAN VIDMAR

Vse materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja, zlasti pa pravica reproduciranja, pravica distribuiranja, pravica javnega prikazovanja, pravica dajanja na voljo javnosti, pravica predelave, pravica uporabe, pravica dostopa in izročitve prenašajo izvajalci na naročnika.

Naročnik lahko materialne avtorske pravice ali druge avtorske pravice, prenese naprej na tretje osebe.

Moralne avtorske pravice ostanejo avtorjem skladno z *Zakonom o avtorskih in sorodnih pravicah*.

Naročnik: TERMOELEKTRARNA BRESTANICA d.o.o.
Cesta prvih borcev 18, 8280 BRESTANICA

Projekt: Izvajanje obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak in kakovosti zunanjega zraka v letih 2020, 2021 in 2022

Naročilo: Pogodba: TEB/SP/30/2019, 15. 1. 2020

Odgovorna oseba: Marjan JELENKO, univ. dipl. inž. el.

Izvajalec: ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR
Oddelek za okolje
Hajdrihova 2, 1000 LJUBLJANA

Delovni nalog: 221230

Projekt: 221230-B: Obratovalni monitoring kakovosti zunanjega zraka

Vodji projekta: Petra DOLŠAK LAVRIČ, mag. ekol.
Nina MIKLAVČIČ, dipl. inž. fiz.

Aktivnost: 221230-B.18

Naloga: 221230-B.18-6

Naslov: Mesečna analiza rezultatov obratovalnega monitoringa kakovosti zraka, junij 2021

Oznaka dokumenta: 221230-B.18-6

Datum izdelave: 14. julij 2021

Število izvodov: 2 x tiskana verzija, 1 x arhiv izdelovalca, elektronska verzija (<https://www.gtd-eimv.si/>)

Avtorji:

Petra DOLŠAK LAVRIČ, mag. ekol.
Branka HOFER, gim. mat.
Maja IVANOVSKI, mag. inž. kem. teh.
Damjan KOVAČIČ, dipl. san. inž.
Nina MIKLAVČIČ, dipl. inž. fiz.
Marko PATERNOSTER, inž. el. energ.
mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.

Vodja oddelka:

mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.

Elektroinštitut *Milan Vidmar*

IZVLEČEK:

V poročilu so podani rezultati meritev monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica. Meritve se nanašajo na junij 2021. Vključeni so rezultati meritev kakovosti zunanjega zraka, ki jih pod nadzorom EIMV izvaja TE Brestanica: koncentracije SO₂, NO₂, NO_x, O₃ in meteorološke meritve.

V merjenem obdobju rezultati meritev SO₂ na lokaciji (Sv. Mohor 100%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Dnevna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena.

V merjenem obdobju rezultati meritev NO₂ na lokaciji (Sv. Mohor 100%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi je bila v merjenem obdobju presežena 2 krat.

V merjenem obdobju rezultati meritev NO_x na lokaciji (Sv. Mohor 100%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena.

V merjenem obdobju rezultati meritev O₃ na lokaciji (Sv. Mohor 87%) ne sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Alarmna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi je bila v merjenem obdobju presežena 2 krat.

Elektroinštitut *Milan Vidmar*

KAZALO VSEBINE

1.	UVOD	1
1.1	KAKOVOST ZUNANJEGA ZRAKA	1
1.1.1	Zakonske osnove	1
1.1.2	Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema	1
1.1.3	Nabor meritev, skladnost merilne tehnike in kakovost meritev	3
1.1.4	Mejne vrednosti merjenih parametrov	3
1.2	METEOROLOGIJA.....	5
1.2.1	Zakonske osnove	5
1.2.2	Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema	5
1.2.3	Nabor meritev, skladnost merilne tehnike in kakovost meritev	6
2.	REZULTATI MERITEV.....	7
2.1	MERITVE KAKOVOSTI ZRAKA	7
2.1.1	Pregled koncentracij v zraku: SO ₂ – Sv. Mohor.....	9
2.1.2	Pregled koncentracij v zraku: NO ₂ – Sv. Mohor	12
2.1.3	Pregled koncentracij v zraku: NO _x – Sv. Mohor	15
2.1.4	Pregled koncentracij v zraku: O ₃ – Sv. Mohor	18
2.2	Meteorološke meritve.....	21
2.2.1	Pregled temperature in relativne vlage v zraku – Sv. Mohor.....	21
2.2.3	Pregled hitrosti in smeri vetra – Sv. Mohor	24
3.	ZAKLJUČEK	27

1. UVOD

S sprejetjem Zakona o varstvu okolja (ZVO-1, Ur.l. RS, št. 41/2004 s spremembami) v letu 2004, je bil vzpostavljen pravni red za spodbujanje in usmerjanje takšnega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Med cilji tega zakona sta tudi preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja in ohranjanje ter izboljševanje kakovosti okolja. Za doseganje teh ciljev zakon predpisuje monitoring stanja okolja, kar obsega tudi monitoring kakovosti zunanjega zraka.

1.1 KAKOVOST ZUNANJEGA ZRAKA

1.1.1 Zakonske osnove

Monitoring kakovosti zunanjega zraka zagotavlja država, dolžni pa so ga izvajati tudi povzročitelji obremenitve zunanjega zraka, ki morajo pri opravljanju svoje dejavnosti v sklopu obratovalnega monitoringa, zagotavljati tudi monitoring stanja okolja, oziroma monitoring kakovosti zunanjega zraka. Onesnaževanje zunanjega zraka je neposredno ali posredno vnašanje snovi ali energije v zrak in je posledica človekove dejavnosti, ki lahko škoduje okolju, človekovemu zdravju ali pa na kakšen način posega v lastninsko pravico. Monitoring kakovosti zunanjega zraka zaradi tovrstnega vnašanja obsega spremeljanje in nadzorovanje stanja onesnaženosti zraka s sistematičnimi meritvami ali drugimi metodami in z njimi povezanimi postopki. Način spremeljanja in nadzorovanja je predpisan v podzakonskih aktih – uredbah in pravilniku: Uredbi o kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS 9/11 s spremembami), Uredbi o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklu in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku (Ur.l. RS 56/06) in Pravilniku o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur. I. RS, št. 55/11 s spremembami). Ti predpisi so bili sprejeti na podlagi Zakona o varstvu okolja (ZVO, Ur. I. RS, št. 32/93; ZVO-1, Ur. I. RS, št. 41/2004 s spremembami). V letu 2007 je bila sprejeta tudi Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. I. RS 31/07 s spremembami), ki povzročiteljem obremenitve zunanjega zraka med drugim predpisuje zahteve v zvezi z ocenjevanjem kakovosti zraka na območju vrednotenja obremenitve zunanjega zraka.

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo pa so postale obvezujoče tudi Direktive Evropske unije s področja kakovosti zunanjega zraka, ki jih Slovenija privzema v svojo zakonodajo: Direktiva Sveta 1996/62/ES o presoji in upravljanju kakovosti zunanjega zraka, Direktiva Sveta 2002/3/ES o ozonu v zunanjem zraku, Direktiva Sveta 1999/30/ES o mejnih vrednostih žveplovega dioksida, dušikovega dioksida in dušikovih oksidov, trdnih delcev in svinca v zunanjem zraku in Direktiva Sveta 2000/69/ES o mejnih vrednostih benzena in ogljikovega monoksida v zunanjem zraku in Direktiva 2004/107/ES o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklu in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku ter najnovejša Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in sveta o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (Ur. I. EU, L1/52/11, 2008), ki je 11. junija 2010 razveljavila predhodno navedene direktive. Direktiva 2004/107/ES o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklu in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku ostaja po tem datumu še v veljavi.

1.1.2 Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema

Monitoring kakovosti zunanjega zraka se v okolici TE Brestanica izvaja od konca devetdesetih let prejšnjega stoletja. Sedanji monitoring poteka na stalnem merilnem mestu Sveti Mohor. Na merilnem mestu Brestanica potekajo le meritve meteoroloških parametrov. Sedanje meritve potekajo na lokaciji Sveti Mohor. Meritve se izvajajo z merilnim sistemom Elektroinštituta Milan Vidmar, ki izvaja tudi QA/QC postopke in izdeluje končno obdelavo rezultatov meritv in potrdi njihovo veljavnost.

Koordinate merilne postaje v monitoringu kakovosti zunanjega zraka:

Merilna postaja	Nadmorska višina	GKKY	GKKX
AMP Sveti Mohor	394	537286	93958

Klasifikacija merilnega mesta v monitoringu kakovosti zunanjega zraka:

Merilna postaja	Tip merilnega mesta	Geografski opis	Tip območja	Značilnosti območja
AMP Sveti Mohor	I - industrijsko	32 – razgibano	R - podeželsko	R – stanovanjsko, A - kmetijsko

Slika: Lokacija merilnega mesta v okolici TE Brestanica. Vir: Google Earth (2018)

V monitoringu kakovosti zunanjega zraka je uporabljena merilna oprema, ki je skladna z referenčnimi merilnimi metodami. Meritve kakovosti zraka se opravljajo po naslednjih standardnih preskusnih metodah:

- SIST EN 14212:2012; SIST EN 14212:2012/AC:2014: Standardna metoda za določanje koncentracije žveplovega dioksida z ultravijolično fluorescenco,
- SIST EN 14211:2012: Standardna metoda za določevanje koncentracije dušikovega dioksida in dušikovega monoksida s kemiluminiscenco,
- SIST EN 14625:2012: Standardna metoda za določanje koncentracije ozona z ultravijolično fotometrijo,
- SIST EN 12341:2014: Standardna gravimetrijska metoda za določevanje masne koncentracije frakcije lebdečih delcev PM₁₀ ali PM_{2,5}

1.1.3 Nabor meritev, skladnost meritne tehnike in kakovost meritev

Nabor merjenih parametrov kakovosti zunanjega zraka v avtomatski meritni postaji:

Naziv postaje	SO ₂	NO ₂	NO _x	O ₃
AMP Sveti Mohor	✓	✓	✓	✓

Rezultati meritev so obdelani po kriterijih dokumenta: Mesečna analiza skladnosti obratovalnega monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica, junij 2021. Ustreznost meritev kakovosti zunanjega zraka se potrjuje s sprotnim nadzorom stanja meritne opreme in uporabnostjo meritnih rezultatov. Zagotavljanje kakovosti rezultatov je skladno s prilogo 1 Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011 s spremembami) in Programom monitoringa kakovosti zunanjega zraka TEB za leto 2021.

1.1.4 Mejne vrednosti merjenih parametrov

V skladu z **Zakonom o varstvu okolja** (Ur. l. RS, št. 41/04 s spremembami) je na območju Republike Slovenije v veljavi **Uredba o kakovosti zunanjega zraka** (Ur. l. RS, št. 9/11 s spremembami), ki določa normative za vrednotenje kakovosti zraka spodnjih plasti atmosfere.

Legenda uporabljenih kratic zakonsko predpisanih koncentracij v poročilu:

kratica	pomen
MVU	urna mejna vrednost
MVD	dnevna mejna vrednost
AV	alarmna vrednost
OV	opozorilna vrednost
VZL	ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi
AOT40	parameter izražen v $(\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$, izračunan za določeno obdobje kot vsota razlik med urnimi koncentracijami, ki presegajo $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in so izmerjene med 8. in 20. uro ter vrednostjo $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ urnih koncentracij

Mejne in alarmne vrednosti ter kritične vrednosti za varstvo rastlin za žveplov dioksid:

časovni interval povprečenja	mejna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	alarmna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
1 ura	350 (ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu)	-
3-urni interval	-	500
1 dan	125 (ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu)	-
časovni interval povprečenja	kritična vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	sprejemljivo preseganje ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
zimski čas od 1. oktobra do 31. marca	20	-
koledarsko leto	20	-

Mejne in alarmne vrednosti za dušikov dioksid ter kritična vrednost za varstvo rastlin za dušikove okside:

časovni interval povprečenja	mejna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	alarmna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
1 ura	200 (velja za NO_2) (ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu)	-
3-urni interval	-	400 (velja za NO_2)
koledarsko leto	40 (velja za NO_2)	-
časovni interval povprečenja	kritična vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	sprejemljivo preseganje ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
koledarsko leto	30 (velja za NO_x)	-

Opomba: Od leta 2010, vključno z njim, za dušikov dioksid ni sprejemljivega preseganja

Opozorilna in alarmna vrednost za ozon:

časovni interval povprečenja	opozorilna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	alarmna vrednost* ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
1 ura	180	240

* - za izvajanje 16. člena Uredbe o kakovosti zunanjega zraka je treba preseganje vrednosti meriti v treh zaporednih urah ali jih za to obdobje predvideti

Ciljne vrednosti za varovanje zdravja ljudi in varstvo rastlin za ozon:

cilj	časovni interval povprečenja	ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varovanje zdravja ljudi	največja dnevna 8-urna drseča srednja vrednost	vrednost $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ne sme biti presežena več kot 25 dni v koledarskem letu triletnega povprečja
cilj	časovni interval povprečenja	ciljna vrednost za varstvo rastlin ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varstvo rastlin	od maja do julija	vrednost AOT40 (izračunana iz urnih vrednosti) $18.000 (\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$ v povprečju petih let

Opomba: Skladnost s ciljnimi vrednostmi se ocenjuje od leta 2010. To leto je prvo iz katerega se podatki uporabljajo pri izračunu skladnosti za obdobje naslednjih treh oziroma petih let.

Dolgoročni cilji za ozon:

cilj	časovni interval povprečenja	dolgoročni cilj ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varovanje zdravja ljudi	največja dnevna 8-urna drseča srednja vrednost v koledarskem letu	$120 \mu\text{g}/\text{m}^3$
cilj	časovni interval povprečenja	dolgoročni cilj ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varstvo rastlin	od maja do julija	vrednost AOT40 (izračunana iz urnih vrednosti) $6.000 (\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$

Opomba: Doseganje dolgoročnih ciljev še ni datumsko opredeljeno.

1.2 METEOROLOGIJA

1.2.1 Zakonske osnove

Zakon o varstvu okolja (*Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16*), določa, da se monitoring meteoroloških pojavov zagotavlja s posebnim zakonom, to je z Zakonom o meteorološki dejavnosti (*Uradni list RS, št. 49/06*), ki je bil dne 11.11.2017 razveljavljen z izjemo tretjega in četrtega odstavka 30. člena, ki se nanaša na pripravo in izdelavo meteoroloških izdelkov. 30 člen je v uporabi do uskladitve četrtega odstavka 23. člena Zakona o državni meteorološki, hidrološki, oceanografski in seismološki službi (*Uradni list, št. 60/2017*), ki je z dnem 11.11.2017 nadomestil zakon iz leta 2006 Zakon o meteorološki dejavnosti (*Uradni list RS, 49/2006*). Zakon obravnava tudi opravljanje meteorološke dejavnosti na avtomatskih meteoroloških postajah, na katerih elektronske naprave samodejno merijo, shranjujejo in pošljajo podatke meteorološkega opazovanja v zbirke podatkov.

1.2.2 Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema

Meteorološke meritve se v okolini TE Brestanica izvajajo skupaj z meritvami kakovosti zraka od konca devetdesetih let prejšnjega stoletja. Sedanje meritve potekajo na lokaciji Sveti Mohor. Meritve se izvajajo z merilnim sistemom Elektroinštituta Milan Vidmar, ki izvaja tudi QA/QC postopke in izdeluje končno obdelavo rezultatov meritev in potrdi njihovo veljavnost.

Koordinate meteorološke merilne postaje:

Merilna postaja	Nadmorska višina	GKKY	GKKX
AMP Sveti Mohor	394	537286	93958

Slika: Lokacije merilnih mest v okolini TE Brestanica. Vir: Google Earth (2018)

Meritve meteoroloških parametrov se izvajajo po naslednjih merilnih principih:

- Merjenje smeri in hitrosti vetra je izvedeno z ultrazvočnim anemometrom na višini 10 m. Merilnik meri vrednosti trodimenzionalnega vektorja hitrosti vetra. Vektor se določa na podlagi meritve časa preleta zvoka na treh ustreznih postavljenih poteh. Sistem na ta način združuje meritev hitrosti in smeri vetra brez mehansko vrtljivih senzorjev.
- Merjenje temperature zraka je izvedeno z aspiriranim dajalnikom temperature s termolinearnim termistorskim vezjem.
- Merjenje relativne vlažnosti zraka je izvedeno s kapacitivnim dajalnikom, ki s pomočjo elektronskega vezja linearizira in ojača spremembe vlage v zraku ter jih pretvori v ustrezen analogen električni izhodni signal.

1.2.3 Nabor meritev, skladnost merilne tehnike in kakovost meritev

Nabor merjenih parametrov meteoroloških meritev v avtomatski merilni postaji Brestanica.

Merilna postaja	Temperatura zraka	Smer in hitrost vetra	Relativna vлага
AMP Sveti Mohor	✓	✓	✓

Rezultati meritev so obdelani po kriterijih dokumenta: Mesečna analiza skladnosti obratovalnega monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica, junij 2021. Ustreznost meritev kakovosti zunanjega zraka se potrjuje s sprotnim nadzorom stanja merilne opreme in uporabnostjo merilnih rezultatov. Zagotavljanje kakovosti rezultatov je skladno s prilogo 4 Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011 s spremembami) in Programom monitoringa kakovosti zunanjega zraka TEB za leto 2021.

2. REZULTATI MERITEV

2.1 MERITVE KAKOVOSTI ZRAKA

Pregled preseženih vrednosti: SO₂ junij 2021

	nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	0	0	0	100

Pregled preseženih vrednosti: NO₂ junij 2021

	nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	0	0	-	100

Pregled preseženih vrednosti: O₃ junij 2021

	nad OV	AV	nad VZL	podatkov
postaja	urne v.	urne v.	8 urne v.	%
Sv. Mohor	0	0	2	87

Pregled preseženih vrednosti: SO₂ do junij 2021

		nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2021	0	0	0	100

Pregled preseženih vrednosti: NO₂ do junij 2021

		nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2021	0	0	-	100

Pregled preseženih vrednosti: O₃ do junij 2021

		nad OV	AV	nad VZL	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	urne v.	8 urne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2021	0	0	20	92

Pregled srednjih koncentracij: SO₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) za junij 2021 in pretekla leta

postaja	2017	2018	2019	2020	2021
Sv. Mohor	4	6	8	10	4

Pregled srednjih koncentracij: NO₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) za junij 2021 in pretekla leta

postaja	2017	2018	2019	2020	2021
Sv. Mohor	4	3	3	3	2

Pregled srednjih koncentracij: NO_x ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) za junij 2021 in pretekla leta

postaja	2017	2018	2019	2020	2021
Sv. Mohor	4	4	4	4	3

Pregled srednjih koncentracij: O₃ (µg/m³) za junij 2021 in pretekla leta

postaja	2017	2018	2019	2020	2021
Sv. Mohor	87	81	93	70	96

Pregled srednjih koncentracij SO₂ (µg/m³) za 01.10.2020 - 01.04.2021

postaja	*
Sv. Mohor	7

Pregled srednjih koncentracij NO_x (µg/m³) za 01.01.2020 - 31.12.2020

postaja	**
Sv. Mohor	6

2.1.1 Pregled koncentracij v zraku: SO₂ – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.06.2021 do 01.07.2021

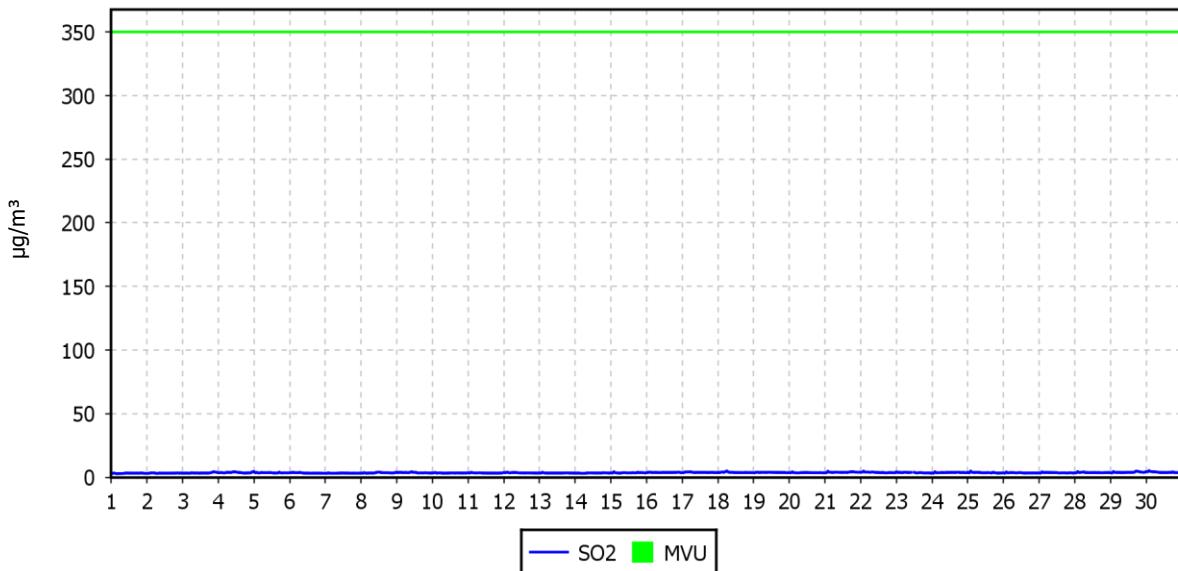
Razpoložljivih urnih podatkov:	719	100%
Maksimalna urna koncentracija:	5 µg/m ³	30.06.2021 03:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	4 µg/m ³	21.06.2021
Minimalna dnevna koncentracija:	3 µg/m ³	01.06.2021
Srednja koncentracija v obdobju:	4 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad MVU 350 µg/m ³ :	0	
Število primerov dnevne koncentracije		
- nad MVD 125 µg/m ³ :	0	
Št. intervalov 3 zaporednih ur nad AV 500 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	4 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	4 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 1.0 µg/m ³	0	0	0	0
1.0 do 2.0 µg/m ³	0	0	0	0
2.0 do 3.0 µg/m ³	8	1	0	0
3.0 do 4.0 µg/m ³	656	91	30	100
4.0 do 5.0 µg/m ³	54	8	0	0
5.0 do 7.5 µg/m ³	1	0	0	0
7.5 do 10.0 µg/m ³	0	0	0	0
10.0 do 15.0 µg/m ³	0	0	0	0
15.0 do 20.0 µg/m ³	0	0	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	0	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	0	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 70.0 µg/m ³	0	0	0	0
70.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 90.0 µg/m ³	0	0	0	0
90.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	719	100	30	100

URNE KONCENTRACIJE - SO₂

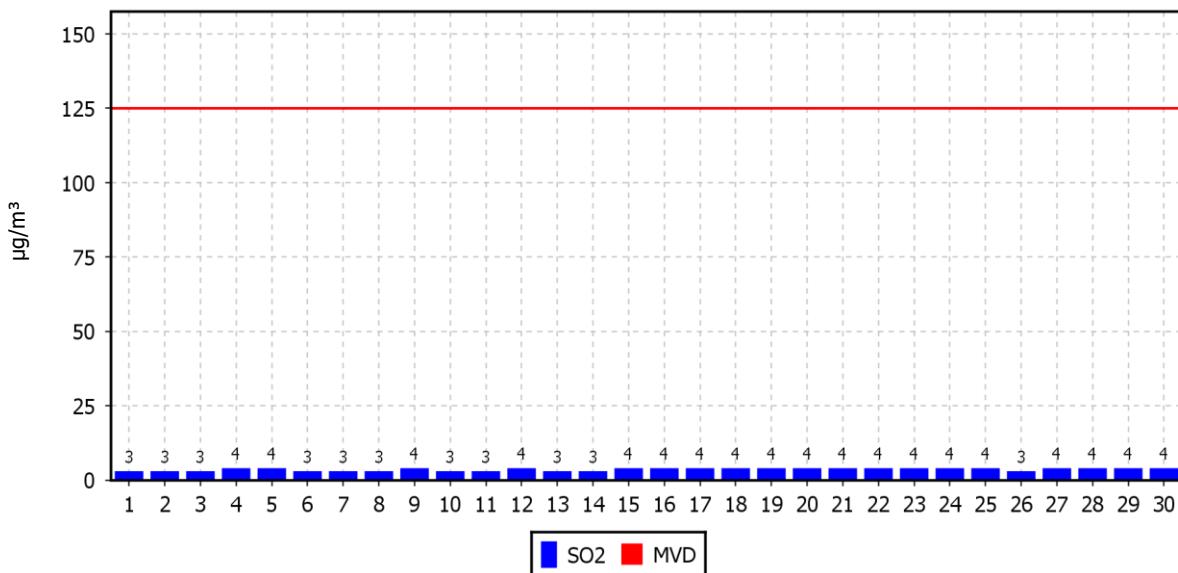
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.06.2021 do 01.07.2021

DNEVNE KONCENTRACIJE - SO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)

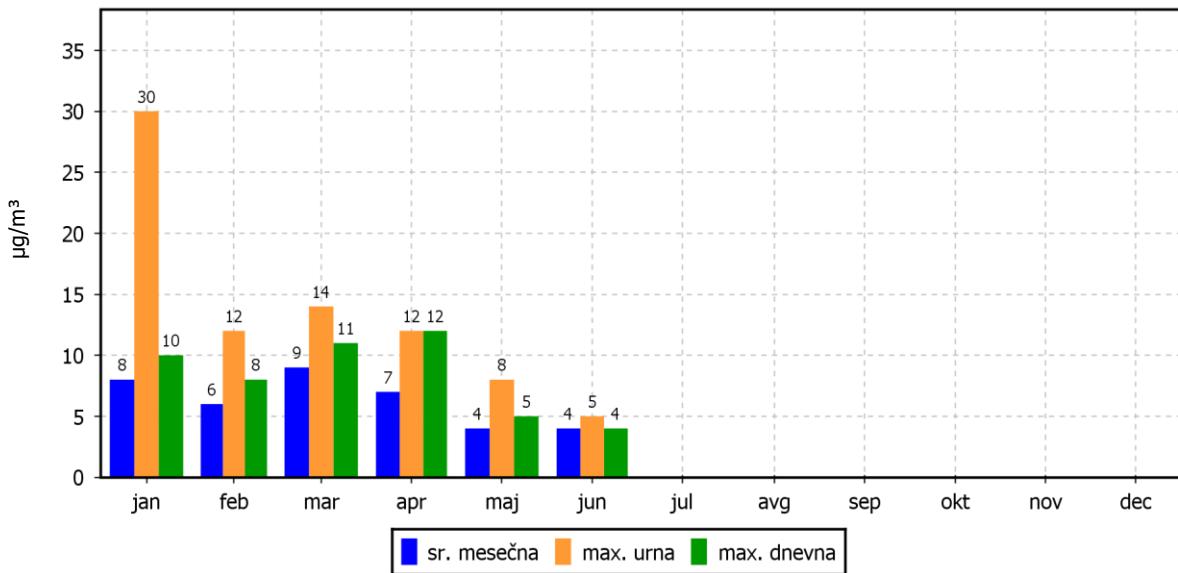
01.06.2021 do 01.07.2021

KONCENTRACIJE - SO₂

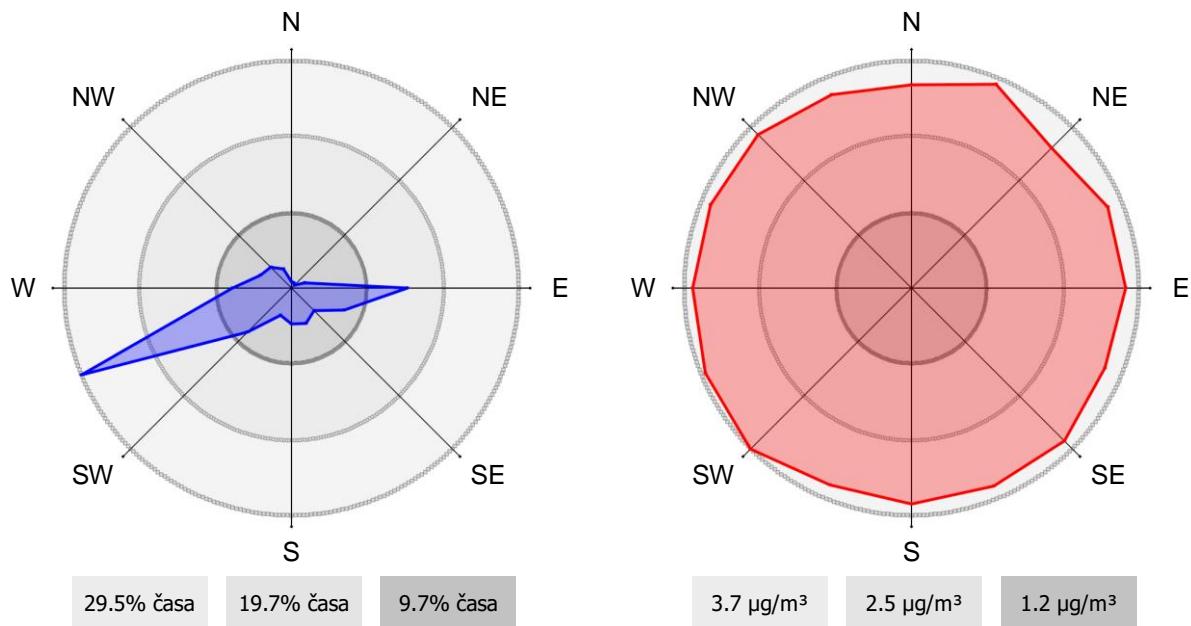
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2021 do 01.01.2022

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.06.2021 do 01.07.2021

2.1.2 Pregled koncentracij v zraku: NO₂ – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.06.2021 do 01.07.2021

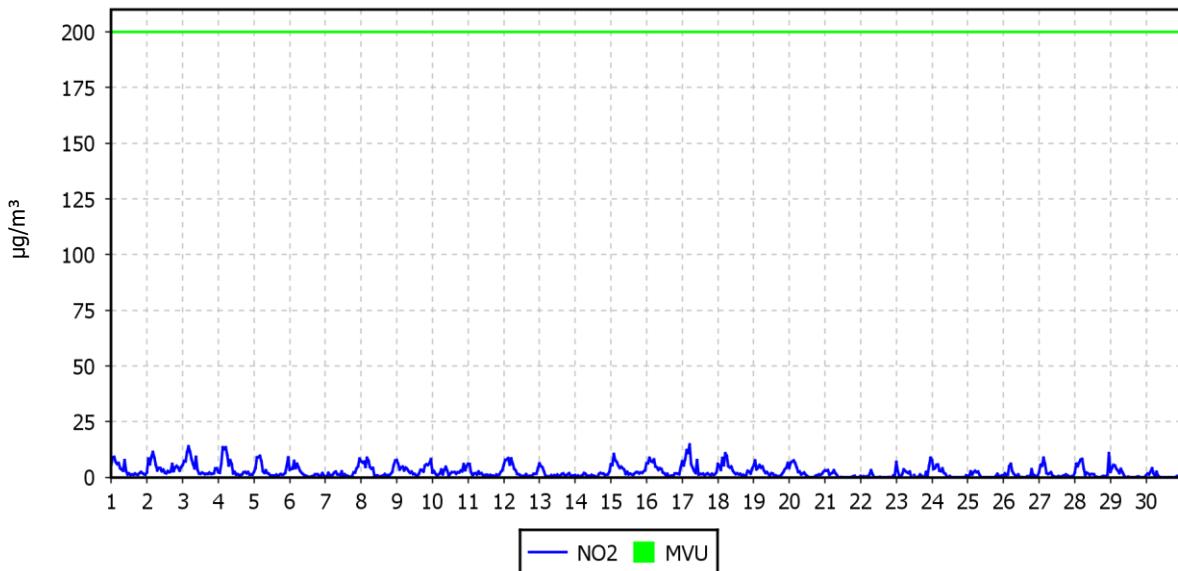
Razpoložljivih urnih podatkov:	719	100%
Maksimalna urna koncentracija:	15 µg/m ³	17.06.2021 06:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	5 µg/m ³	03.06.2021
Minimalna dnevna koncentracija:	0 µg/m ³	22.06.2021
Srednja koncentracija v obdobju:	2 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad MVU 200 µg/m ³ :	0	
Št. intervalov 3 zaporednih ur nad AV 400 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	10 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	2 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 5.0 µg/m ³	600	83	30	100
5.0 do 10.0 µg/m ³	105	15	0	0
10.0 do 15.0 µg/m ³	14	2	0	0
15.0 do 20.0 µg/m ³	0	0	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	0	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	0	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 120.0 µg/m ³	0	0	0	0
120.0 do 140.0 µg/m ³	0	0	0	0
140.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 250.0 µg/m ³	0	0	0	0
250.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 400.0 µg/m ³	0	0	0	0
400.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	719	100	30	100

URNE KONCENTRACIJE - NO₂

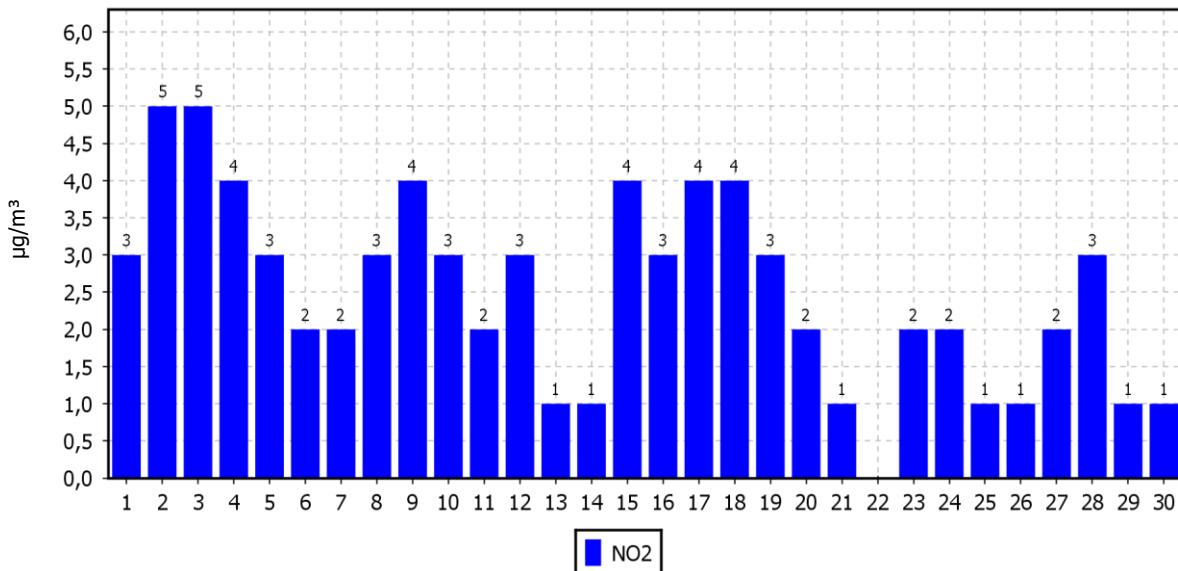
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.06.2021 do 01.07.2021

DNEVNE KONCENTRACIJE - NO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)

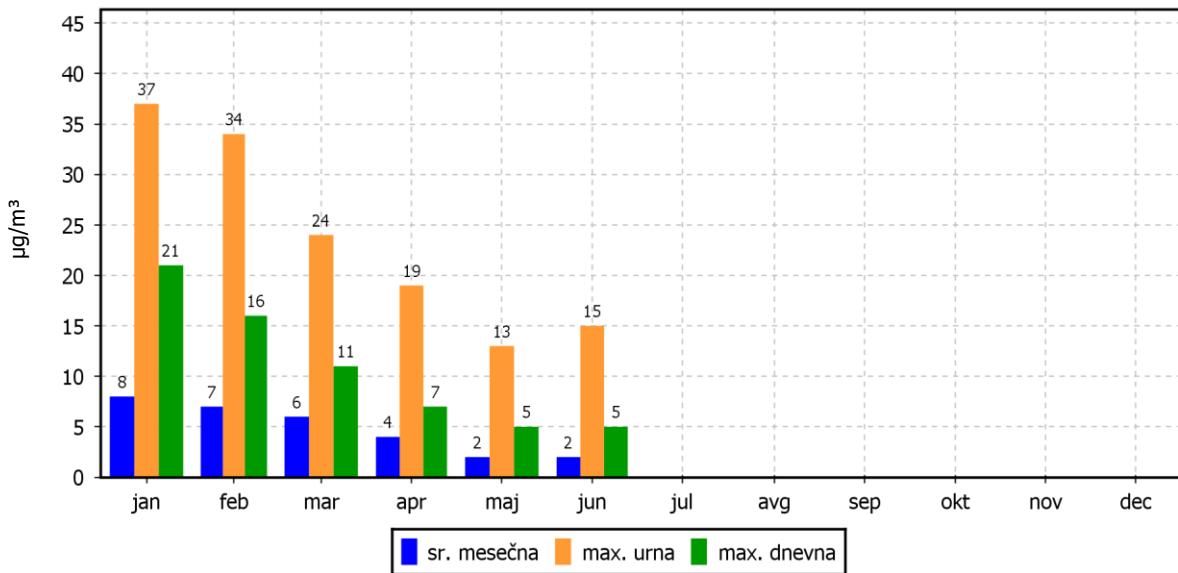
01.06.2021 do 01.07.2021

KONCENTRACIJE - NO₂

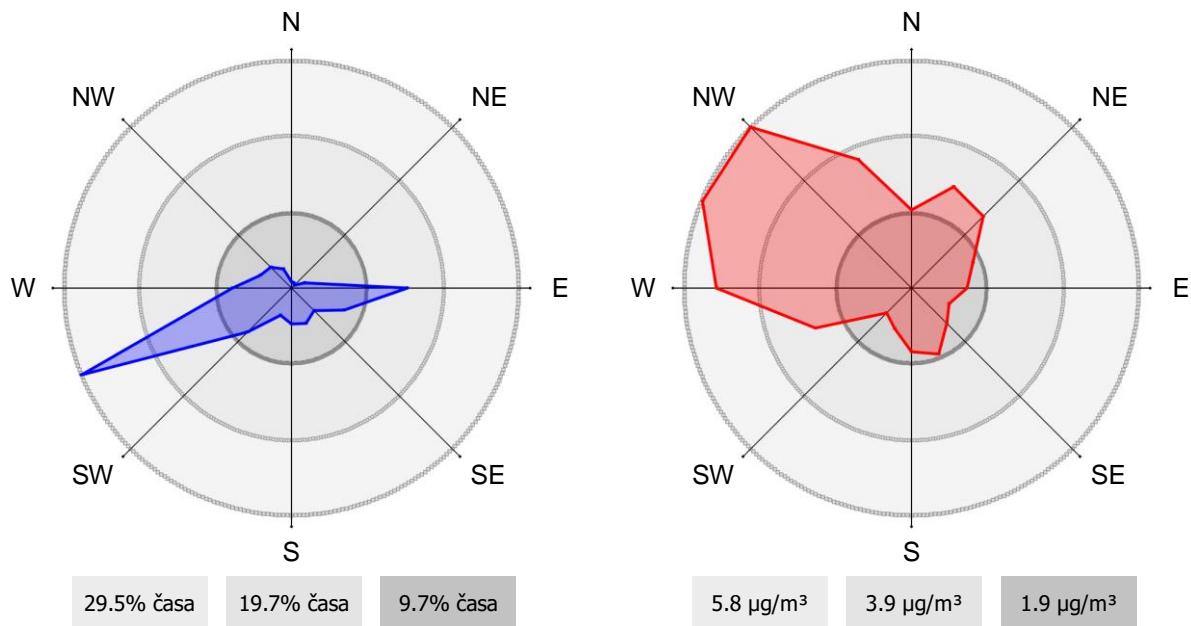
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2021 do 01.01.2022

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.06.2021 do 01.07.2021

2.1.3 Pregled koncentracij v zraku: NO_x – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.06.2021 do 01.07.2021

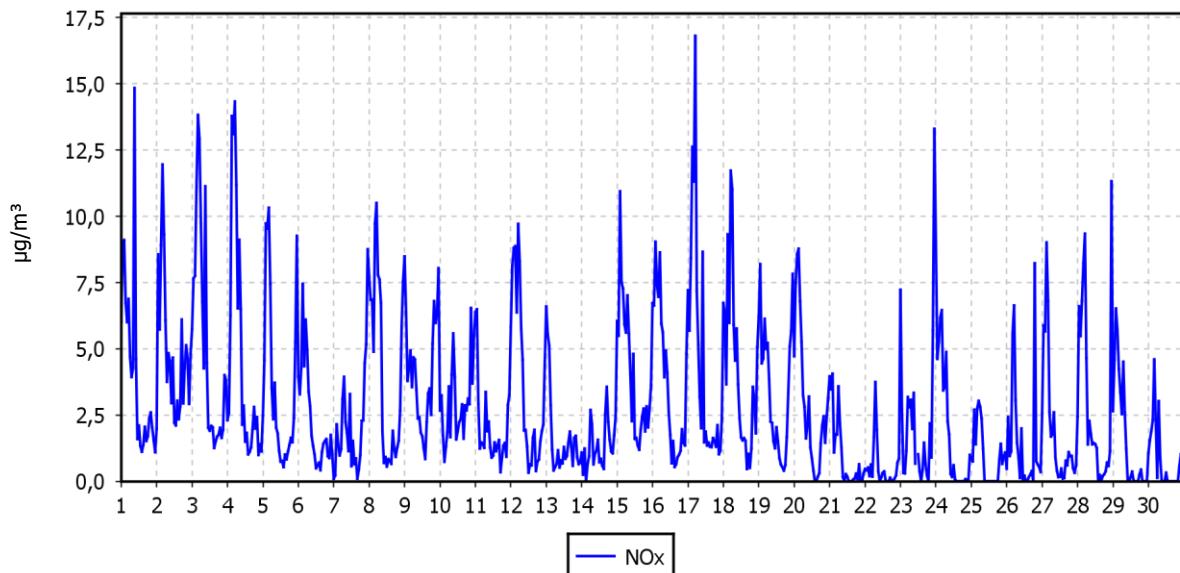
Razpoložljivih urnih podatkov:	719	100%
Maksimalna urna koncentracija:	17 µg/m ³	17.06.2021 06:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	5 µg/m ³	03.06.2021
Minimalna dnevna koncentracija:	1 µg/m ³	22.06.2021
Srednja koncentracija v obdobju:	3 µg/m ³	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	11 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	3 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 5.0 µg/m ³	575	80	29	97
5.0 do 10.0 µg/m ³	124	17	1	3
10.0 do 15.0 µg/m ³	19	3	0	0
15.0 do 20.0 µg/m ³	1	0	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	0	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	0	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 120.0 µg/m ³	0	0	0	0
120.0 do 140.0 µg/m ³	0	0	0	0
140.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 250.0 µg/m ³	0	0	0	0
250.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 400.0 µg/m ³	0	0	0	0
400.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	719	100	30	100

URNE KONCENTRACIJE - NO_x

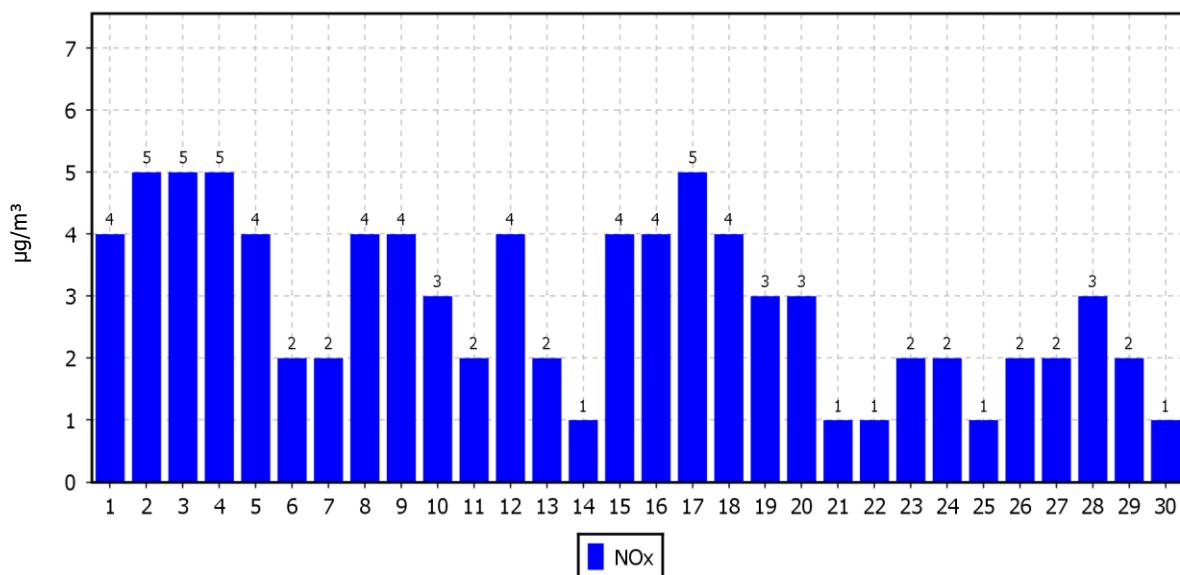
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.06.2021 do 01.07.2021

DNEVNE KONCENTRACIJE - NO_x

TE Brestanica (Sv. Mohor)

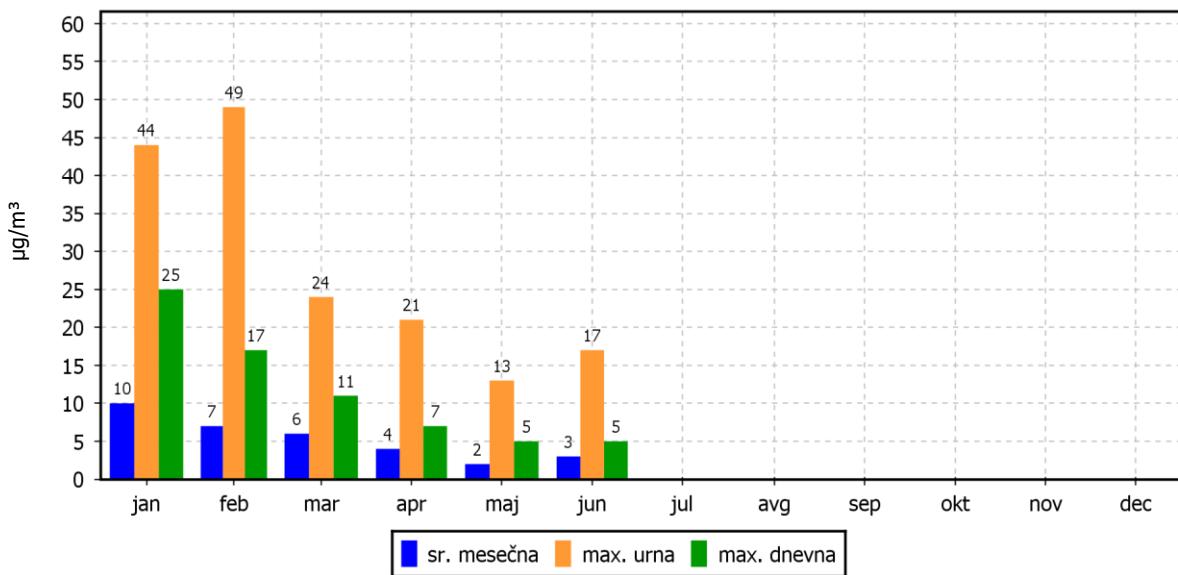
01.06.2021 do 01.07.2021

KONCENTRACIJE - NO_x

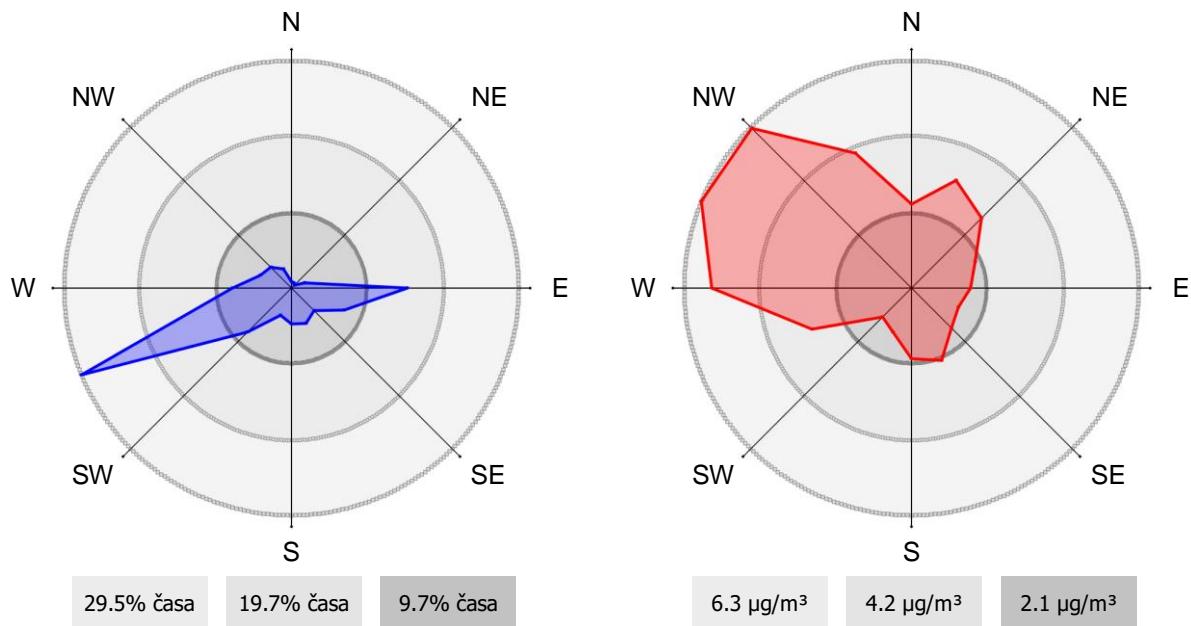
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2021 do 01.01.2022

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.06.2021 do 01.07.2021

2.1.4 Pregled koncentracij v zraku: O₃ – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica

Postaja: Sv. Mohor

Obdobje meritev: 01.06.2021 do 01.07.2021

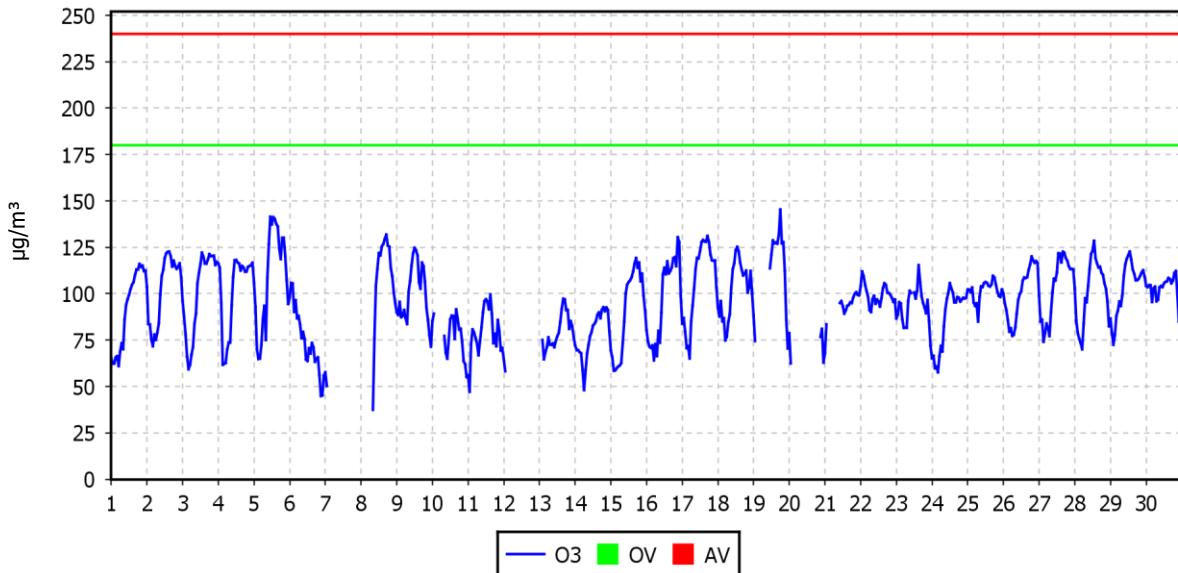
Razpoložljivih urnih podatkov:	623	87%
Maksimalna urna koncentracija:	145 µg/m ³	19.06.2021 19:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	109 µg/m ³	05.06.2021
Minimalna dnevna koncentracija:	75 µg/m ³	06.06.2021
Srednja koncentracija v obdobju:	96 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad OV 180 µg/m ³ :	0	
- nad AV 240 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	130 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	100 µg/m ³	
AOT40:		obdobje
- mesečna vrednost	8972 (µg/m ³).h	1.6. do 1.7.
- varstvo rastlin: maj-junij	12902 (µg/m ³).h	1.5. do 1.8.
- varstvo gozdov: april-september	19795 (µg/m ³).h	1.4. do 1.10.
Dnevna 8-urna vrednost:		
- število primerov nad 120 µg/m ³ :	2	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 20.0 µg/m ³	0	0	0	0
20.0 do 40.0 µg/m ³	1	0	0	0
40.0 do 65.0 µg/m ³	43	7	0	0
65.0 do 80.0 µg/m ³	113	18	5	21
80.0 do 100.0 µg/m ³	190	30	7	29
100.0 do 120.0 µg/m ³	212	34	12	50
120.0 do 130.0 µg/m ³	51	8	0	0
130.0 do 150.0 µg/m ³	13	2	0	0
150.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 220.0 µg/m ³	0	0	0	0
220.0 do 240.0 µg/m ³	0	0	0	0
240.0 do 260.0 µg/m ³	0	0	0	0
260.0 do 280.0 µg/m ³	0	0	0	0
280.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 320.0 µg/m ³	0	0	0	0
320.0 do 340.0 µg/m ³	0	0	0	0
340.0 do 360.0 µg/m ³	0	0	0	0
360.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	623	100	24	100

URNE KONCENTRACIJE - O₃

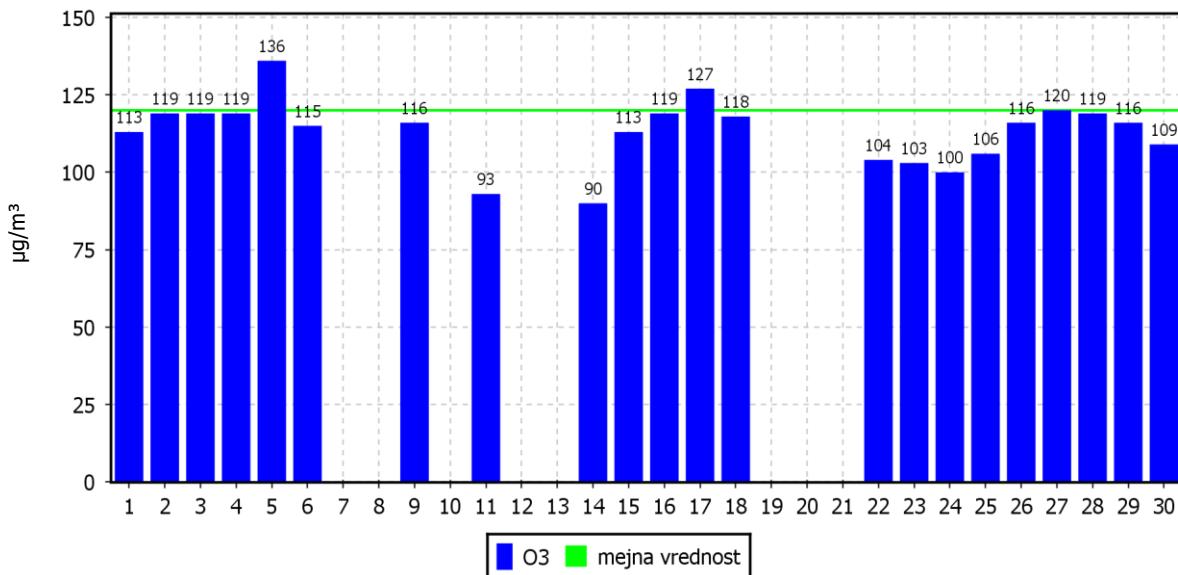
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.06.2021 do 01.07.2021

DNEVNE 8-URNE SREDNJE VREDNOSTI O₃

TE Brestanica (Sv. Mohor)

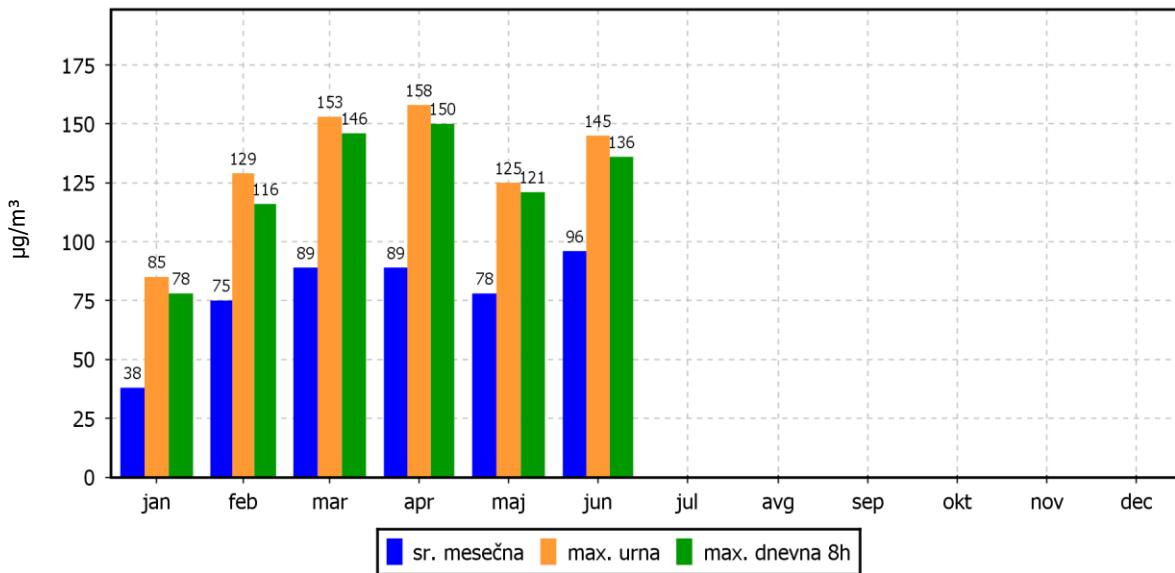
01.06.2021 do 01.07.2021

KONCENTRACIJE - O₃

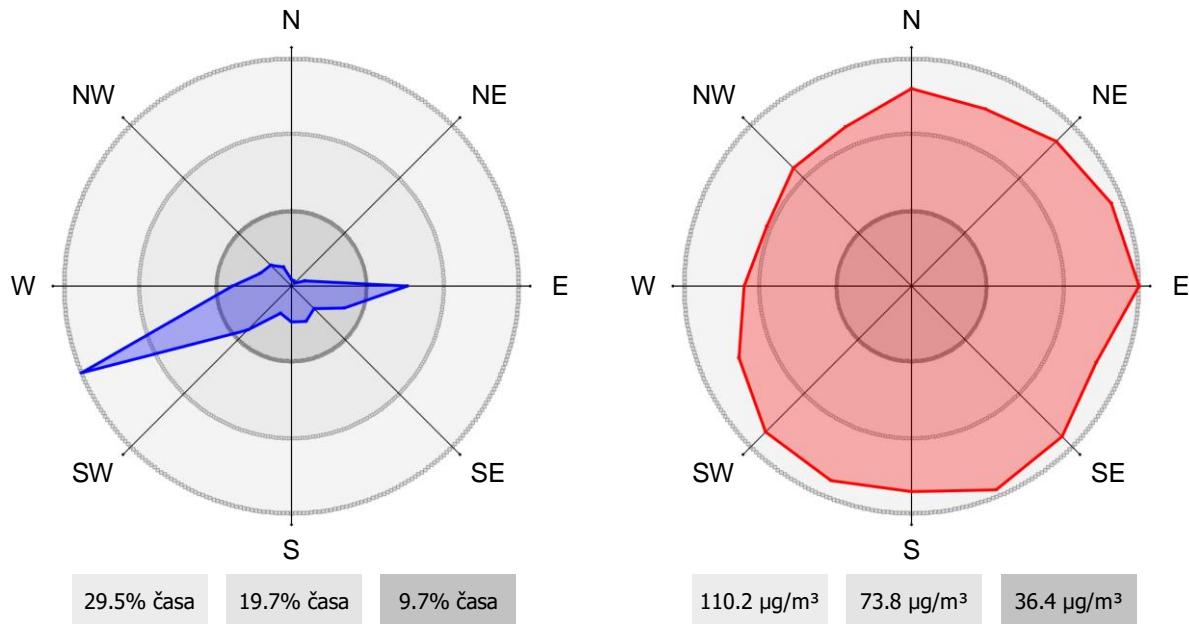
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2021 do 01.01.2022

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.06.2021 do 01.07.2021

2.2 METEOROLOŠKE MERITVE

2.2.1 Pregled temperature in relativne vlage v zraku – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica

Postaja: Sv. Mohor

Obdobje meritev: 01.06.2021 do 01.07.2021

	TEMPERATURA			RELATIVNA VLAGA	
Razpoložljivih urnih podatkov	717	100%	720	100%	
Maksimalna urna vrednost	37 °C	23.06.2021 16:00:00	100%	03.06.2021 02:00:00	
Maksimalna dnevna vrednost	28 °C	24.06.2021	90%	06.06.2021	
Minimalna urna vrednost	9 °C	01.06.2021 03:00:00	23%	29.06.2021 16:00:00	
Minimalna dnevna vrednost	16 °C	01.06.2021	46%	29.06.2021	
Srednja vrednost v obdobju	23 °C		61%		

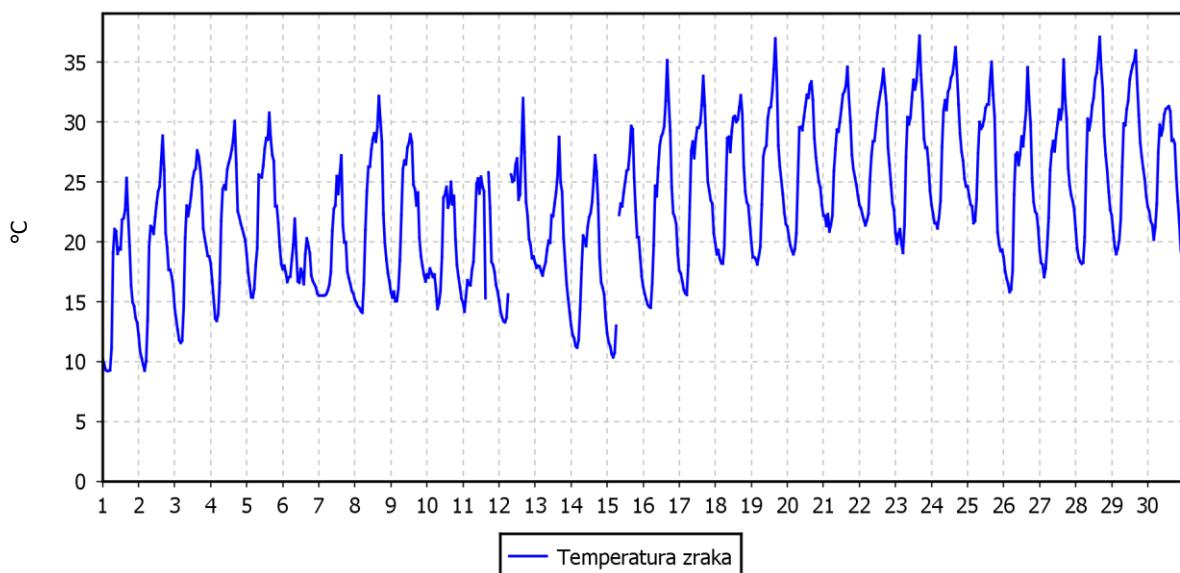
TEMPERATURA	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
Razredi porazdelitve	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
-50.0 do 0.0 °C	0	0	0	0
0.0 do 3.0 °C	0	0	0	0
3.0 do 6.0 °C	0	0	0	0
6.0 do 9.0 °C	0	0	0	0
9.0 do 12.0 °C	24	3	0	0
12.0 do 15.0 °C	37	5	0	0
15.0 do 18.0 °C	108	15	2	7
18.0 do 21.0 °C	117	16	8	27
21.0 do 24.0 °C	122	17	6	20
24.0 do 27.0 °C	99	14	10	33
27.0 do 30.0 °C	100	14	4	13
30.0 do 50.0 °C	110	15	0	0
Skupaj	717	100	30	100

REL. VLAŽNOST	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
Razredi porazdelitve	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 20.0 %	0	0	0	0
20.0 do 30.0 %	12	2	0	0
30.0 do 40.0 %	126	18	0	0
40.0 do 50.0 %	156	22	5	17
50.0 do 60.0 %	115	16	13	43
60.0 do 70.0 %	92	13	5	17
70.0 do 80.0 %	66	9	5	17
80.0 do 90.0 %	37	5	2	7
90.0 do 100.0 %	116	16	0	0
Skupaj	720	100	30	100

URNE VREDNOSTI - Temperatura zraka

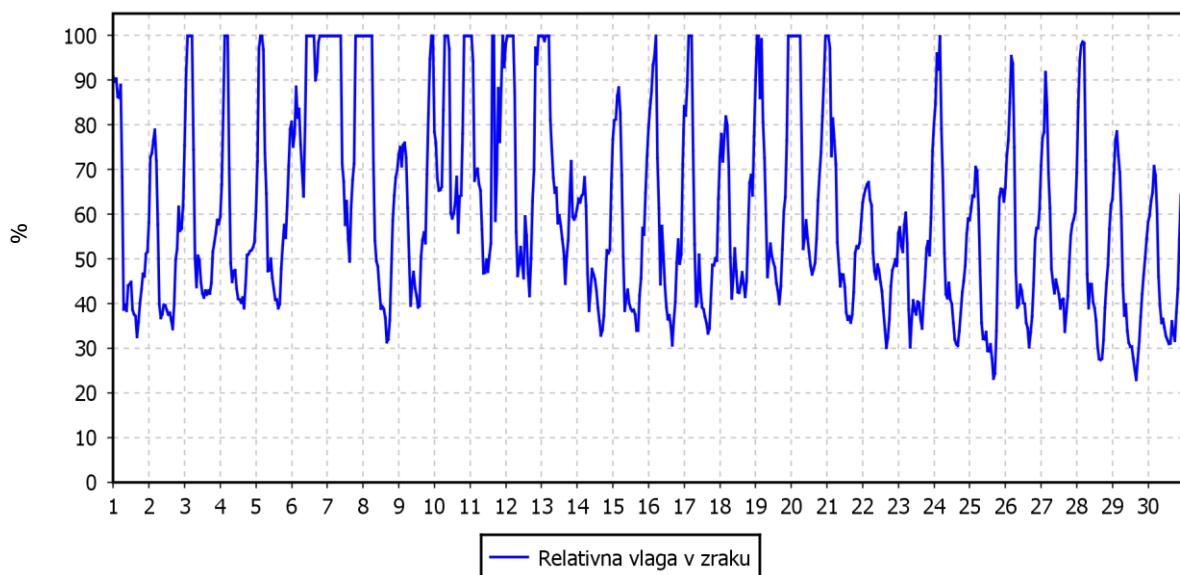
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.06.2021 do 01.07.2021

URNE VREDNOSTI - Relativna vlaga v zraku

TE Brestanica (Sv. Mohor)

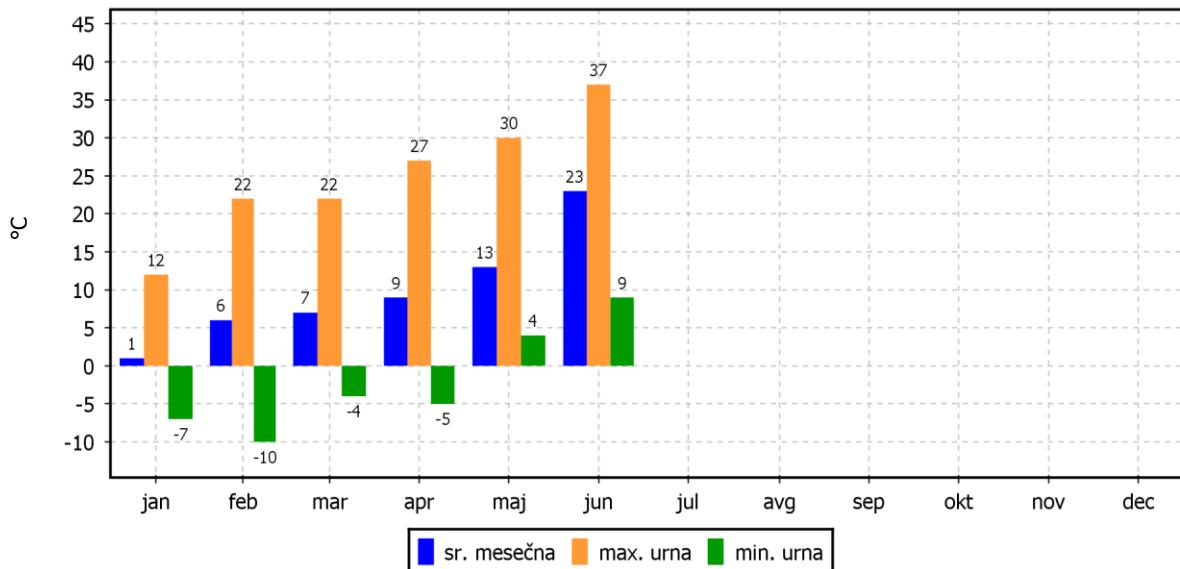
01.06.2021 do 01.07.2021

TEMPERATURA ZRAKA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2021 do 01.01.2022

2.2.3 Pregled hitrosti in smeri vetra – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.06.2021 do 01.07.2021

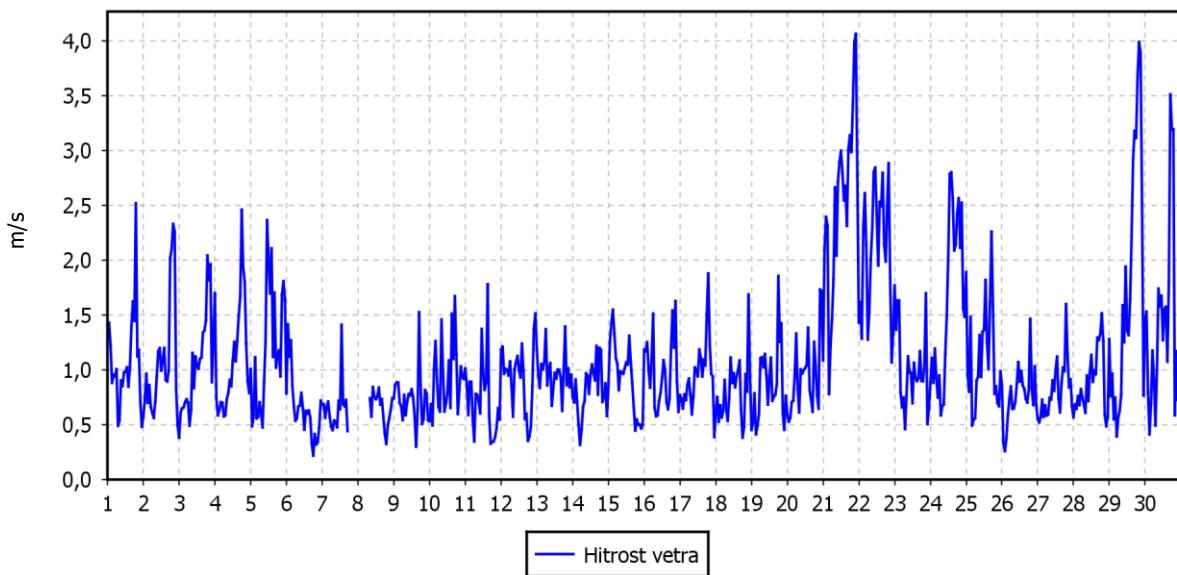
Razpoložljivih urnih podatkov:	706	98%
Maksimalna urna hitrost:	4 m/s	21.06.2021 22:00:00
Minimalna urna hitrost:	0 m/s	06.06.2021 18:00:00
Srednja hitrost v obdobju:	1 m/s	
Brezvetrje (0,0-0,1 m/s):	0	

Od (m/s)	0.1	0.2	0.5	0.7	1.0	1.5	2.0	3.0	5.0	7.0	10.0	vsota	delež
Do vklj. (m/s)	0.2	0.5	0.7	1.0	1.5	2.0	3.0	5.0	7.0	10.0	oo		
	frek.	%o											
N	0	2	3	1	0	0	0	0	0	0	0	6	8
NNE	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	5	7
NE	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	4	6
ENE	0	4	6	2	1	0	0	0	0	0	0	13	18
E	0	2	7	32	43	15	7	0	0	0	0	106	150
ESE	0	4	12	26	9	1	0	0	0	0	0	52	74
SE	0	0	5	18	6	0	0	0	0	0	0	29	41
SSE	0	0	4	23	8	0	0	0	0	0	0	35	50
S	0	5	2	17	9	0	0	0	0	0	0	33	47
SSW	0	1	8	7	9	2	0	0	0	0	0	27	38
SW	0	2	4	13	14	2	12	10	0	0	0	57	81
WSW	0	3	20	59	56	34	33	3	0	0	0	208	295
W	0	4	26	23	1	0	0	0	0	0	0	54	76
WNW	0	9	15	7	0	0	0	0	0	0	0	31	44
NW	0	7	17	3	0	0	0	0	0	0	0	27	38
NNW	0	7	10	2	0	0	0	0	0	0	0	19	27
SKUPAJ	0	56	142	233	156	54	52	13	0	0	0	706	1000

URNE VREDNOSTI - Hitrost veta

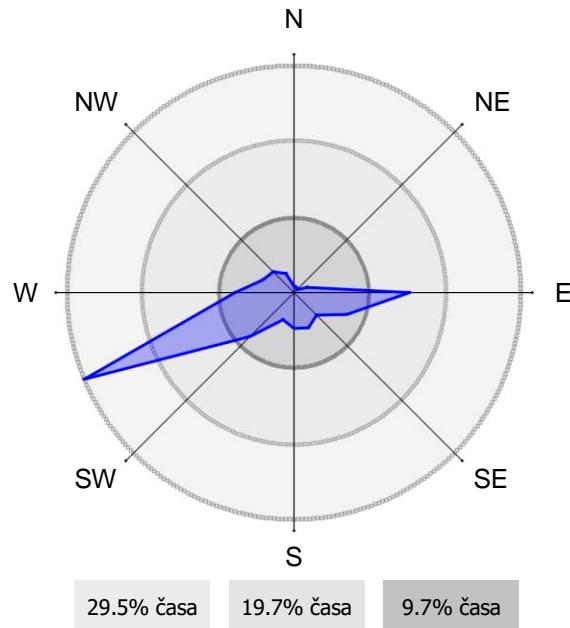
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.06.2021 do 01.07.2021

ROŽA VETROV

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.06.2021 do 01.07.2021

3. ZAKLJUČEK

POVZETEK

Meritve onesnaženosti zraka in meteoroloških parametrov so bile opravljene z merilnim sistemom monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica d.o.o. na lokaciji Sv. Mohor, ki je v upravljanju strokovnega osebja Elektroinštituta Milan Vidmar. Prav tako so bili iz strani osebja Elektroinštituta Milan Vidmar predpisani postopki za izvajanje meritev ter kontrole in zagotavljanja kakovosti podatkov po standardiziranih postopkih. Izdelal je tudi obdelavo rezultatov meritev in potrdil njihovo veljavnost.

V poročilu so za mesec junij 2021 podani rezultati urnih in dnevnih vrednosti za parametre SO_2 , NO_2/NO_x in O_3 ter statistična analiza v skladu s predpisano zakonodajo. Podani so tudi rezultati meritev meteoroloških parametrov v juniju 2021 na obeh lokacijah.

V mesecu juniju je bilo izmerjenih 100% pravilnih rezultatov urnih koncentracij meritev SO_2 , 100% meritev NO_2/NO_x in 87% meritev O_3 . Posledično rezultati meritev za ozon ne sledijo letnemu cilju za uradne podatke meritev monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica d.o.o., saj je zakonsko predpisana meja 90%. Ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi je bila v merjenem obdobju presežena 2-krat.

Urna mejna vrednost ($350 \mu\text{g}/\text{m}^3$) in dnevna mejna vrednost SO_2 ($125 \mu\text{g}/\text{m}^3$) nista bili preseženi. Maksimalna urna koncentracija SO_2 je znašala $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Maksimalna dnevna koncentracija je znašala $4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, medtem ko je bila srednja mesečna koncentracija $4 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Do onesnaženje z SO_2 je prišlo enakomerno iz vseh smeri. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Urna mejna vrednost ($200 \mu\text{g}/\text{m}^3$) in alarmna mejna vrednost (koncentracije 3-eh zaporednih ur nad $400 \mu\text{g}/\text{m}^3$) NO_2 nista bili preseženi. Maksimalna urna koncentracija NO_2 je znašala $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$, maksimalna dnevna koncentracija $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Srednja mesečna koncentracija je znašala $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Onesnaženje NO_2 je na tej lokaciji v največjem obsegu prišlo iz zahoda, največji deleži so iz smeri NW in WNW. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Alarmna ($240 \mu\text{g}/\text{m}^3$) in opozorilna ($180 \mu\text{g}/\text{m}^3$) nista bili preseženi. 7-krat pa je bila presežena ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Maksimalna urna koncentracija O_3 je znašala $145 \mu\text{g}/\text{m}^3$, maksimalna dnevna koncentracija $109 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Srednja mesečna koncentracija je znašala $96 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Ozon je v prihajal dokaj enakomerno iz vseh smeri. TE Brestanica leži v smeri NNE.

17.06.2021 je bil v Republiki Sloveniji razglasen prvi uradni poletni vročinski val, ki je trajal približno en teden. V kar nekaj krajih po Sloveniji je bila ta mesec dosežena oz. presežena rekordna temperatura saj se je meseca junija se je k nam razširil topel afriški zrak. Prav tako se je pojavila t. i. tropска noč, ko se živo srebro do jutra ne spusti pod 20°C . Najprej se je pojavila nekaterih predelih na Primorskem in v gričevnatem svetu vzhodne Slovenije, kasneje tudi v središčih večjih mest (vir: ARSO).

Dne 21. in 22.06.2021 se je nad državo razprostrl oblak puščavskega prahu, ki je tudi vplival na vrednosti koncentracij PM_{10} delcev.

Pričakujemo, da se bo toplio in vroče poletje nadaljevalo še v juliju in avgustu. Letošnji junij se je uvrstil med tri najtoplejše v zgodovini meteoroloških meritev v RS. Nadpovprečno visoke temperature, ki so bile za cca. 3°C višje kot dolgoletna povprečja (npr. v Ratečah se je prvič letos ogrelo nad 30°C). O vročinskih valih poročajo tudi iz ostale Evrope in sveta (ZDA in Kanada).

Temperatura morja se je pri nas povzpela vse do 27°C .

Ponekod so se začeli že kazati prvi znaki suše.

Temperatura zunanjega zraka se je v okolici TE Brestanica gibala med 16°C (01.06.2021) in 28°C (24.06.2021), močnejši veter je pihal dne 21.06.2021 s hitrostjo 4 m/s.

Pandemija COVID-19 po svetu še trajal, pri nas so se številni ukrepi sprostili zaradi ugodne epidemiološke slike – kavarna in restavracije so odprte, šolarji in študentje so se tudi vrnili med šolske klopi.

ELEKTROINŠITUT MILAN VIDMAR
INŠITUT ZA ELEKTROGOSPODARSTVO IN ELEKTROINDUSTRijo

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA PADAVIN,
JUNIJ 2021**

Oznaka dokumenta: 221230-B.14-6

Ljubljana, julij 2021

ELEKTROINSTITUT MILAN VIDMAR
INSTITUT ZA ELEKTROGOSPODARSTVO IN ELEKTROINDUSTRijo

Oznaka dokumenta: 221230-B.14-6

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA PADAVIN,
JUNIJ 2021**

Ljubljana, julij 2021

Direktor:

dr. Boris ŽITNIK, univ. dipl. inž. el.

Poročilo je bilo ustvarjeno z:

- Microsoft Office Word 2007, Microsoft Corporation,
- Microsoft Office Excel 2007, Microsoft Corporation,
- Okoljski informacijski sistem, OOK Reporter, verzija: v3.0 b20201013b, Elektroinštitut Milan Vidmar.

© ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR

Vse materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja, zlasti pa pravica reproduciranja, pravica distribuiranja, pravica javnega prikazovanja, pravica dajanja na voljo javnosti, pravica predelave, pravica uporabe, pravica dostopa in izročitve prenašajo izvajalci na naročnika.

Naročnik lahko materialne avtorske pravice ali druge avtorske pravice, prenese naprej na tretje osebe.

Moralne avtorske pravice ostanejo avtorjem skladno z *Zakonom o avtorskih in sorodnih pravicah*.

Naročnik: TERMOELEKTRARNA BRESTANICA d.o.o.
Cesta prvih borcev 18, 8280 BRESTANICA

Projekt: Izvajanje obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak in kakovosti zunanjega zraka v letih 2020, 2021 in 2022

Naročilo: Pogodba: TEB/SP/30/2019, 15. 1. 2020

Odgovorna oseba: Marjan JELENKO, univ. dipl. inž. el.

Izvajalec: ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR
Hajdrihova 2, 1000 LJUBLJANA

Delovni nalog: 221230

Projekt: 221230-B: Obratovalni monitoring kakovosti zunanjega zraka

Vodji projekta: Petra DOLŠAK LAVRIČ, mag. ekol.
Nina MIKLAVČIČ, dipl. inž. fiz.

Aktivnost: 221230-B.14

Naloga: 221230-B.14-6

Naslov: Mesečna analiza rezultatov obratovalnega monitoringa padavin,
junij 2021

Oznaka dokumenta: 221230-B.14-6

Datum izdelave: 01. julij 2021

Število izvodov: 2 x tiskana verzija, 1 x arhiv izdelovalca, elektronska verzija (<https://www.gtd-eimv.si/>)

Avtorji:

Leonida MEHLE MATKO, dipl. inž. kem. teh.
Tomaž ZAKŠEK, dipl. inž. kem. teh.
Maja IVANOVSKI, mag. kem. inž.
Petra DOLŠAK LAVRIČ, mag.ekol.
Damjan KOVAČIČ, dipl.san.inž.
mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.

Vodja oddelka:

mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.

KAZALO VSEBINE

1.	UVOD.....	1
2.	ZAKONSKE OSNOVE	1
3.	MERILNA MREŽA IN LOKACIJE MERILNIH MEST	2
4.	NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV	2
5.	REZULTATI MERITEV	3
5.1	KAKOVOST PADAVIN IN KOLIČINA USEDLIN	5
5.1.1	Kakovost padavin in količina usedlin – Meteorološki stolp.....	5
5.1.2	Kakovost padavin in količina usedlin – Sv. Mohor	11
5.1.3	Kakovost padavin in količina usedlin – Pri rezervoarjih	17
5.1.4	Kakovost padavin in količina usedlin – Kočevje	23
5.2	TEŽKE KOVINE V USEDLINAH	29
5.2.1	Težke kovine v usedlinah – Pri rezervoarjih	29
5.3	RAZŠIRJENA ANALIZA TEŽKIH KOVIN V USEDLINAH.....	31
5.3.1	Razširjena analiza težkih kovin v usedlinah	31
5.4	PAH IN Hg V USEDLINAH	32
5.4.1	PAH in Hg v usedlinah – Sv. Mohor.....	32
6.	SKLEP	33

Elektroinštitut *Milan Vidmar*

1. UVOD

S sprejetjem Zakona o varstvu okolja (ZVO-1, Ur.l. RS, št. 41/2004 s spremembami) v letu 2004 je bil vzpostavljen pravni red za spodbujanje in usmerjanje družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Med cilji tega zakona sta tudi preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja in ohranjanje ter izboljševanje kakovosti okolja. Za doseganje ciljev oziroma nadzor nad doseganjem slednjih zakon predpisuje monitoring stanja okolja, kar obsega tudi monitoring kakovosti zunanjega zraka in z njim monitoring kakovosti padavin.

Eno od pomembnih meril stopnje onesnaženosti zunanjega zraka je sestava padavin oziroma usedlin. Snovi se na površje usedajo kot:

- mokre ali
- suhe usedline.

Mokre usedline nastajajo v procesu čiščenja plinov in delcev iz ozračja s tekočo (npr. kapljice vode) ali trdno (npr. kristali ledu) fazo. Suhe usedline pa se v obliki delcev ali plinov usedajo na površje v času, ko ni padavin. Kemijska sestava usedlin je tako merilo za stopnjo onesnaženosti zraka. Sestavine padavin so v večji meri produkti oksidacije najpogostejših onesnaževal, kot so SO_2 , NO_x , CO in ogljikovodiki. Z njihovim usedanjem prihaja do zakisljevanja in evtrofikacije okolja.

2. ZAKONSKE OSNOVE

S ciljem zmanjšati zakisljevanje kot tudi evtrofikacijo, je bila leta 1979 sprejeta **Konvencija o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja**. Na njeni osnovi so države dolžne izvajati **EMEP program**, ki vključuje tudi spremljanje kakovosti padavin. V okviru mreže EMEP naj bi se v vzorcih padavin določalo sledeče komponente: pH, SO_4^{2-} , NO_3^- , Cl^- , NH_4^+ , K^+ , Na^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+} , elektroprevodnost in pa nekatere kovine.

Po mednarodnem dogovoru je bila postavljena tudi mejna pH vrednost za kisle padavine, ki znaša 5,6 pH.

S stališča škodljivosti za zdravje in naravo se vedno večkrat omenjajo onesnaževala, kot so težke kovine in nekateri policiklični aromatski ogljikovodiki. Ti naj bi predstavljali tveganje za zdravje ljudi tako s koncentracijami v zraku kot tudi z usedanjem in to v že zelo majhnih koncentracijah, zato je bila v EU sprejeta četrta hčerinska direktiva na področju kakovosti zunanjega zraka:

- **Direktiva 2004/107/ES o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku.**

Določbe direktive so vnesene v slovenski pravni red z **Uredbo o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih ogljikovodikih (Ur.l. RS, št. 56/2006)**.

V letu 2008 je bila sprejeta direktiva o kakovosti zunanjega zraka in čistejšemu zraku:

- **Direktiva 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo.**

V slovenski pravni red je bila vnesena z **Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 09/2011, 08/2015 in 66/2018)**.

Omenjena pravna akta sicer ne predpisuje mejnih vrednosti, vendar pa vključujezahteve po spremljanju kakovosti in količine usedlin.

Pri monitoringu padavin je potrebno upoštevati tudi zahteve Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011, 06/2015, 05/2017 in 05/2018).

3. MERILNA MREŽA IN LOKACIJE MERILNIH MEST

Na območju monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica izvaja Elektroinštitut Milan Vidmar, Hajdrihova 2, Ljubljana, vzorčenje padavin na treh lokacijah v okolini TE Brestanica: Meteorološki stolp, Sv. Mohor in Pri rezervoarjih, ter na referenčni lokaciji Kočevje.

4. NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV

Monitoring kakovosti padavin je sestavljen iz vzorčenja padavin na terenu in analiz vzorcev v laboratoriju.

V mesečnih vzorcih padavin se določa:

- volumen,
- prevodnost,
- koncentracije nitratov,
- koncentracije sulfatov
- koncentracije kloridov,
- koncentracije amoniaka,
- kovine Ca, Mg, Na, K in
- usedline ter
- težke kovine.

Padavine oziroma usedline vzorčimo z Bergerhoffovim zbiralnikom padavin.

Ker slovenska zakonodaja ne predpisuje posebnih zahtev glede meritev kakovosti padavin, se slednje izvaja v skladu z zahtevami programov EMEP (European Monitoring and Evaluation Programme) in GAW (Global Atmosphere Watch). Za določanje vsebnosti kovin se za vzorčenje in analizo uporablja standard prEN 15841.

Nabor parametrov, analizne metode in sistem zagotavljanja kakovosti podatkov za vzorčenje in analizo vzorcev padavin, ki je vpeljan v laboratoriju, sledi splošnim zahtevam programov EMEP (European Monitoring and Evaluation Programme) in GAW (Global Atmosphere Watch) in pa zahtevam, ki jih postavlja naša zakonodaja. Monitoring upošteva tudi zakonske zahteve glede reprezentativnosti mernih mest in zagotavljanja reprezentativnosti lokacije mernega mesta na območju na katerega vpliva vir onesnaževanja..

Vzorčenje in analize vzorcev padavin in usedlin so izvedene v kemijskem laboratoriju Elektroinštituta Milan Vidmar, z izjemo analiz težkih kovin, ki se izvajajo v ERICo.

Pri obdelavi podatkov so uporabljene tudi določbe Odločbe sveta z dne 27. januarja 1997 o vzpostavitvi vzajemne izmenjave informacij in podatkov iz merilnih mrež in posameznih postaj za merjenje onesnaženosti zunanjega zraka v državah članicah.

5. REZULTATI MERITEV

V tabelah, grafih in prilogah v nadaljevanju so prikazani rezultati meritev kakovosti padavin in količine usedlin za mesec maj. Poleg rezultatov meritev za mesec maj so prikazani tudi rezultati meritev za pretekle mesece, in sicer za obdobje enega leta. Za pH vrednosti in kovine, katerih meritve so zahtevane z zakonodajo, je za mesec maj prikazan petletni niz rezultatov meritev.

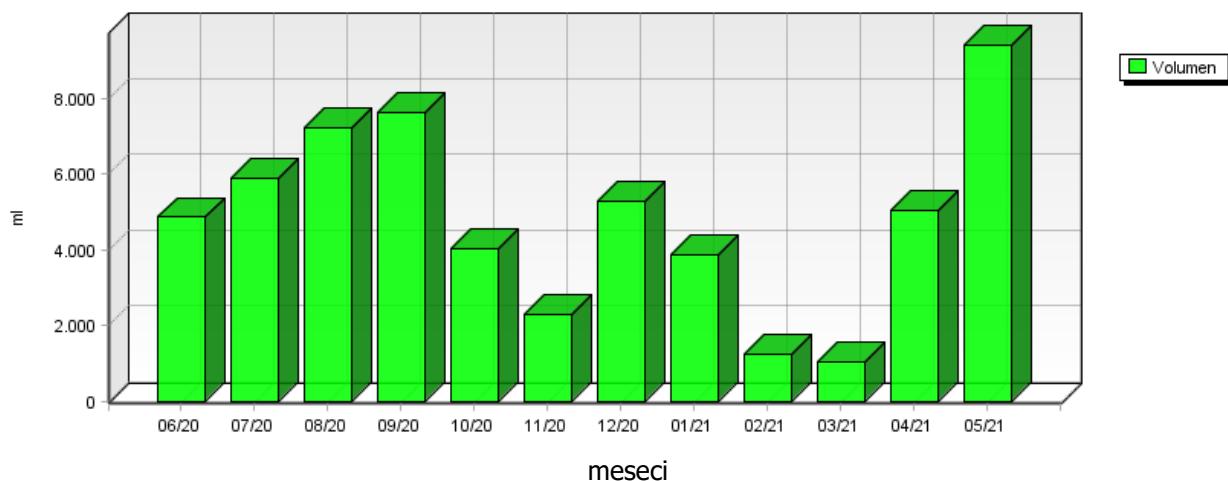
5.1 KAKOVOST PADAVIN IN KOLIČINA USEDLIN

5.1.1 Kakovost padavin in količina usedlin – Meteorološki stolp

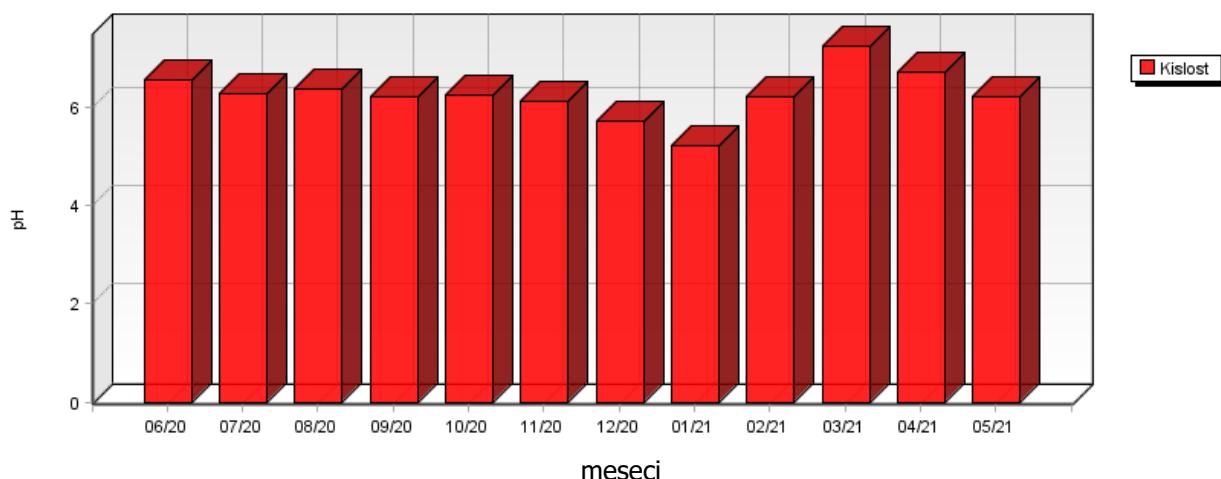
Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Meteorološki stolp
Obdobje meritev: 01.06.2020 do 01.06.2021

	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Volumen ml	4890	5890	7240	7650	4020	2290	5300	3850	1230	1030	5050	9440
Kislost pH	6.56	6.28	6.35	6.20	6.23	6.11	5.72	5.21	6.20	7.25	6.71	6.22
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	18.30	26.40	9.60	11.20	29.70	7.20	7.80	12.20	17.40	40.40	32.90	14.00

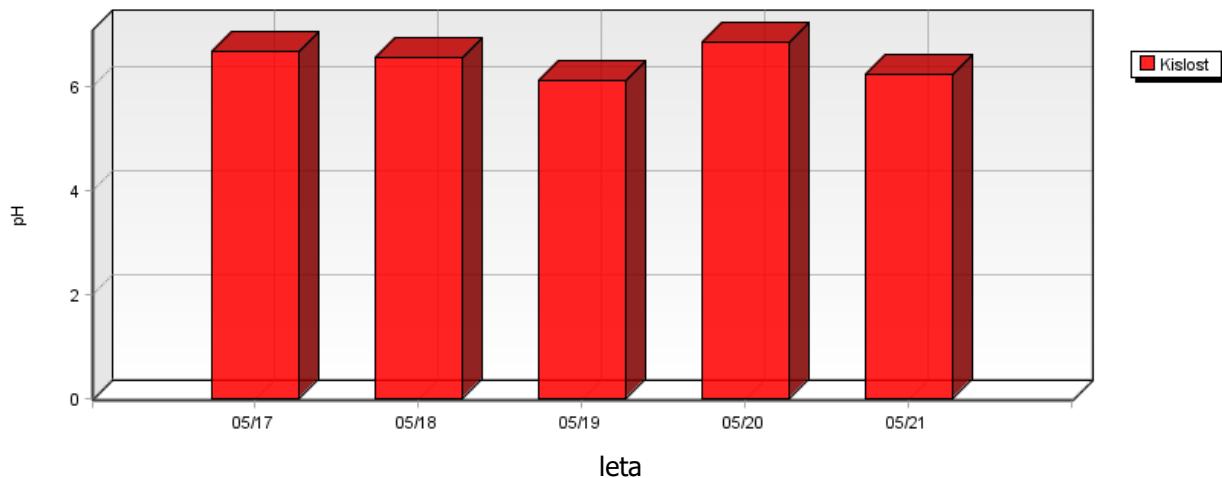
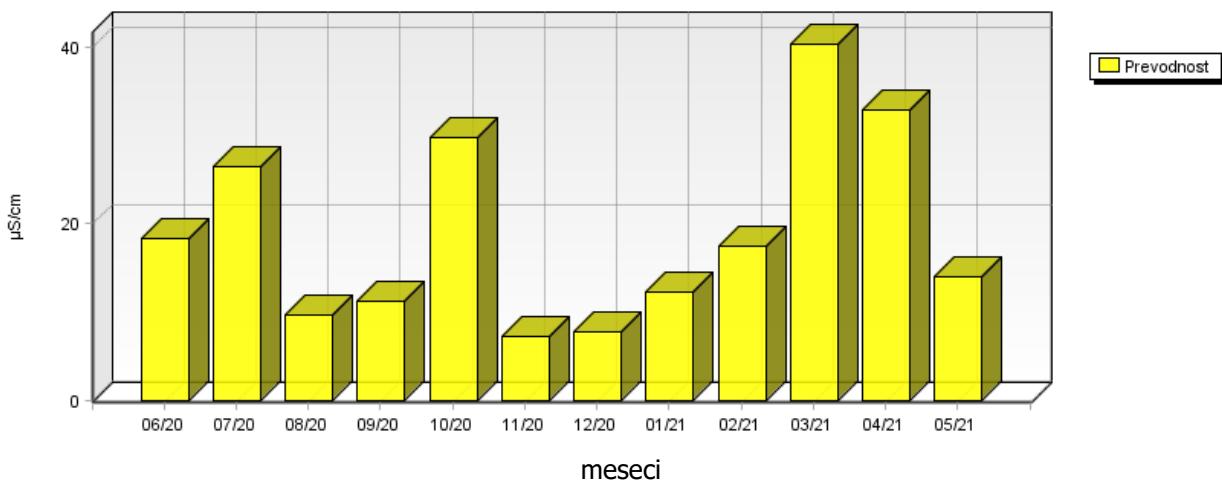
Meteorološki stolp
VOLUMEN PADAVIN

Meteorološki stolp
KISLOST PADAVIN

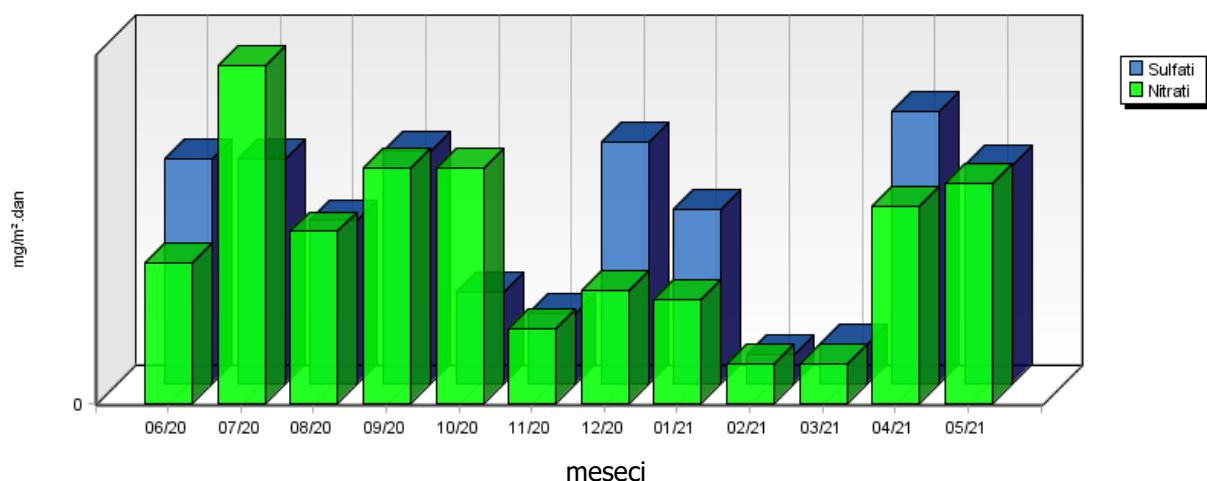

	05/17	05/18	05/19	05/20	05/21
Kislost pH	6.66	6.55	6.11	6.86	6.22

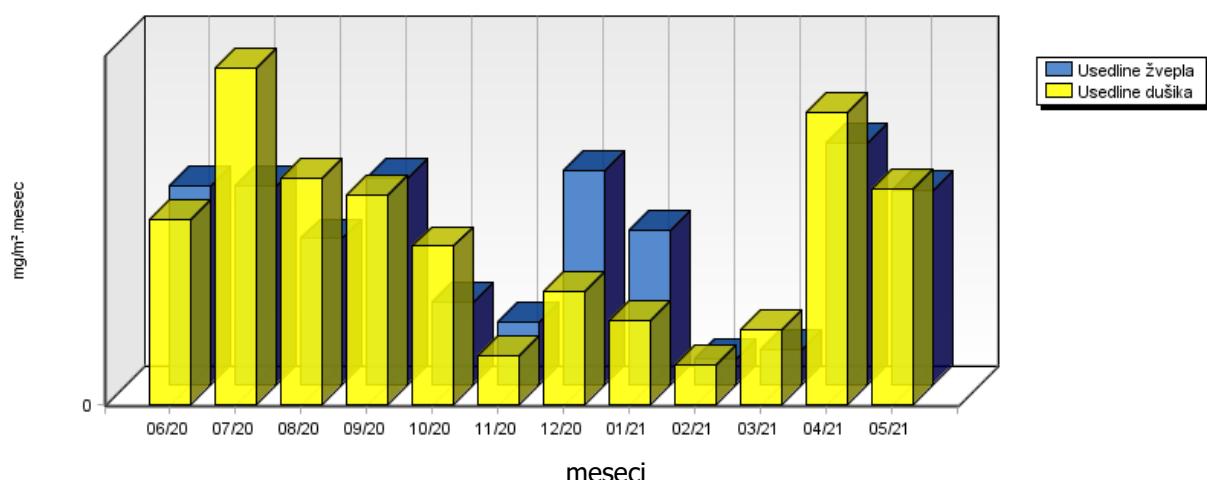
**Meteorološki stolp
KISLOST PADAVIN****Meteorološki stolp
PREVODNOST PADAVIN**

	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Nitрати mg/m ² .dan	5.98	14.44	7.37	10.08	10.05	3.20	4.82	4.44	1.65	1.65	8.44	9.42
Sulfati mg/m ² .dan	9.63	9.60	7.08	9.97	3.93	2.99	10.37	7.53	1.20	1.66	11.66	9.36
Usedline dušika mg/m ² .mesec	89.30	163.14	109.61	101.00	76.97	23.15	54.50	40.48	18.75	35.83	141.16	104.22
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	96.30	95.99	70.80	99.74	39.31	29.86	103.65	75.29	12.03	16.58	116.60	93.59

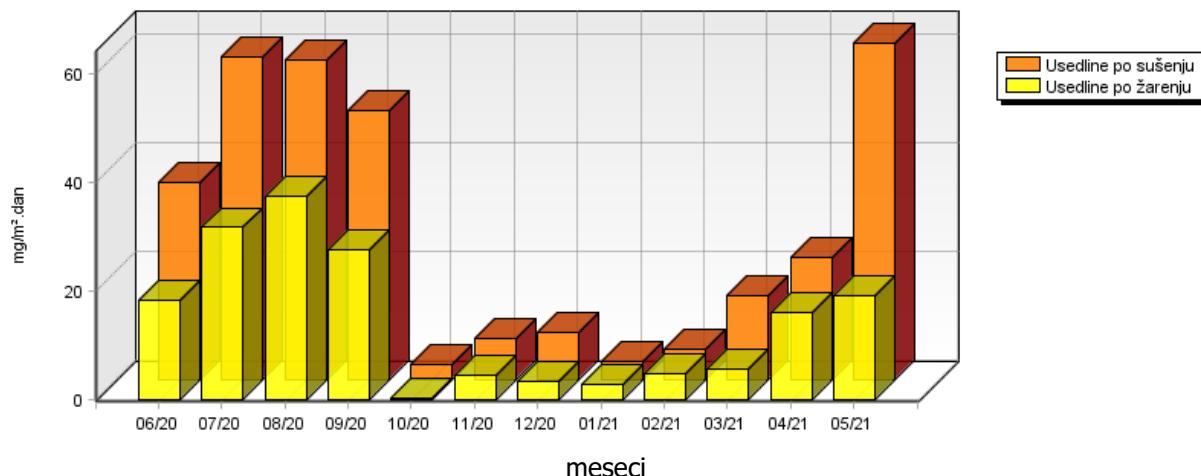
Meteorološki stolp SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

Meteorološki stolp USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

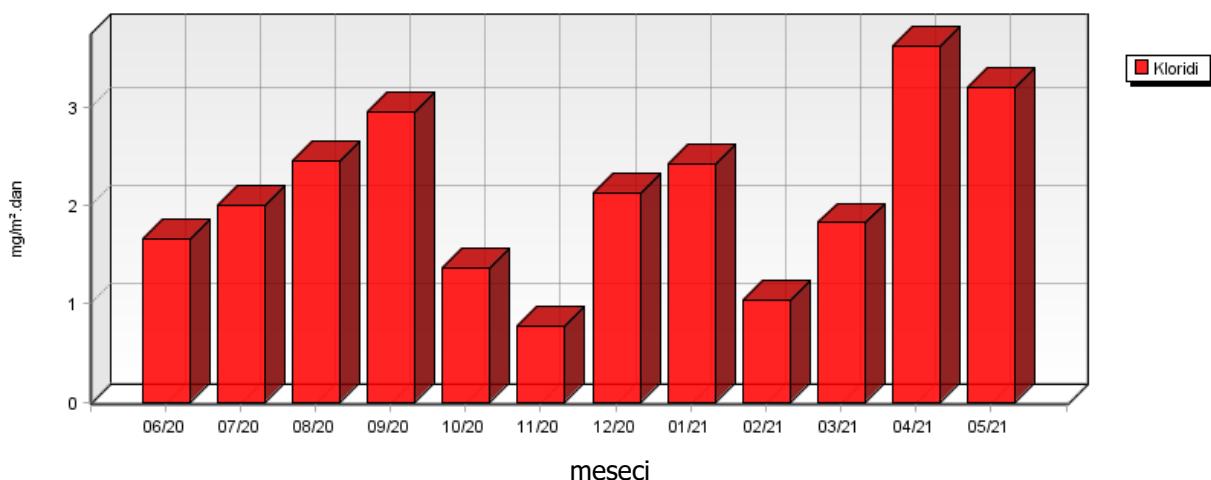

	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	36.19	59.25	58.71	49.40	2.75	7.54	8.66	3.26	5.43	15.52	22.44	62.07
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	18.25	31.71	37.46	27.64	0.23	4.35	3.22	2.75	4.78	5.50	15.84	19.08

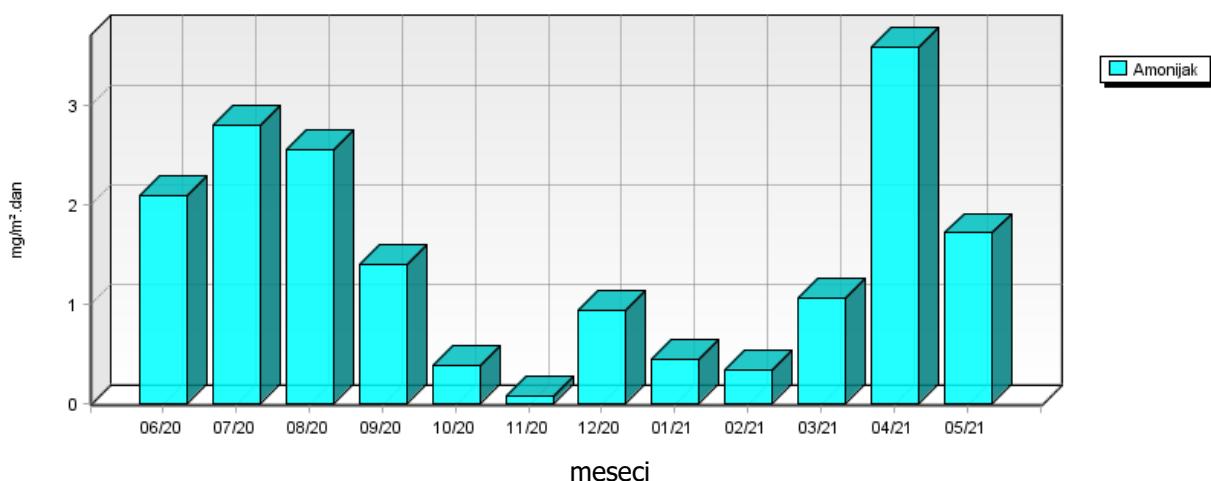
**Meteorološki stolp
USEDLINE PO SUŠENJU IN ŽARENJU**

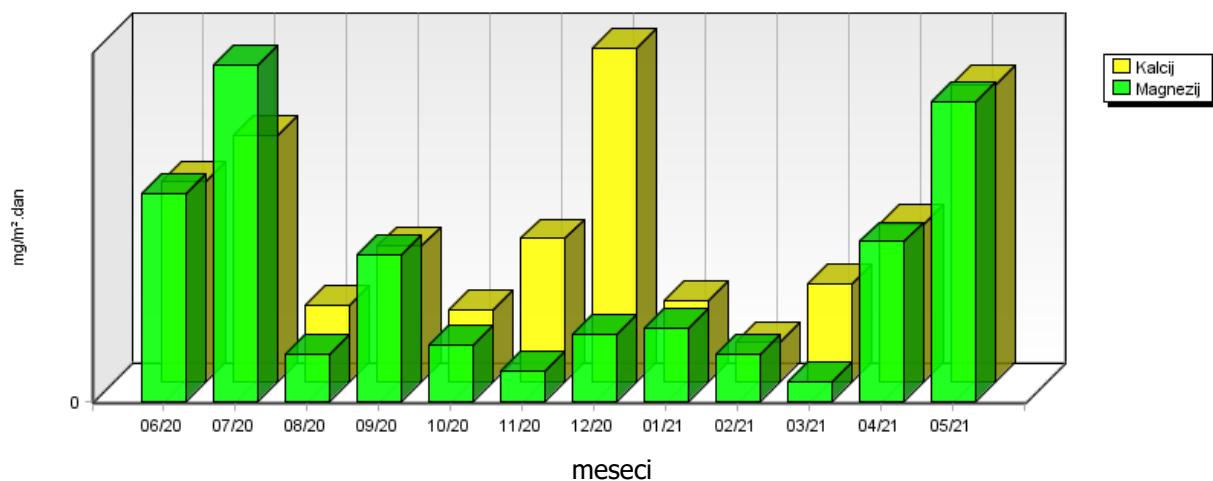
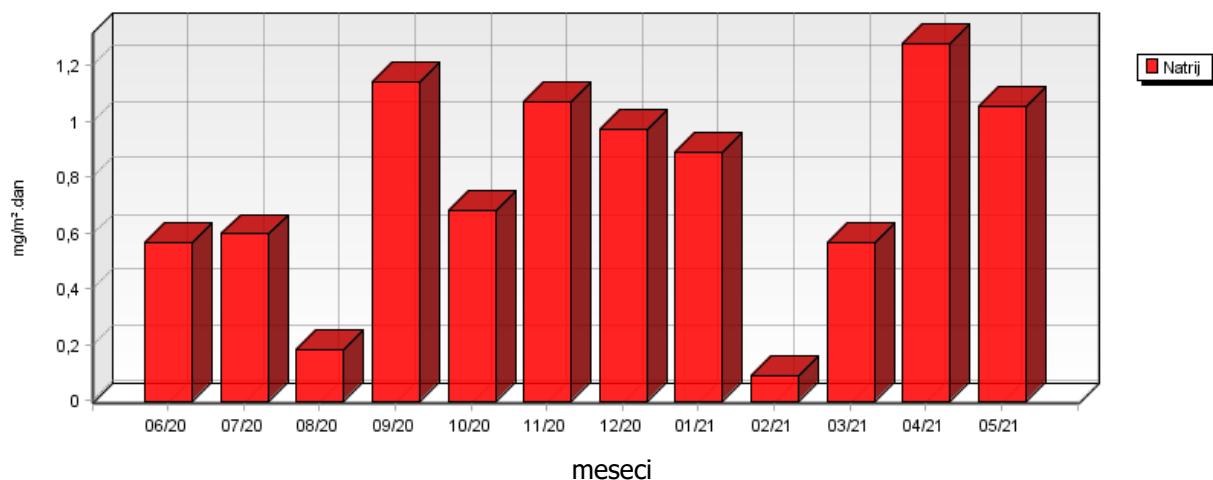
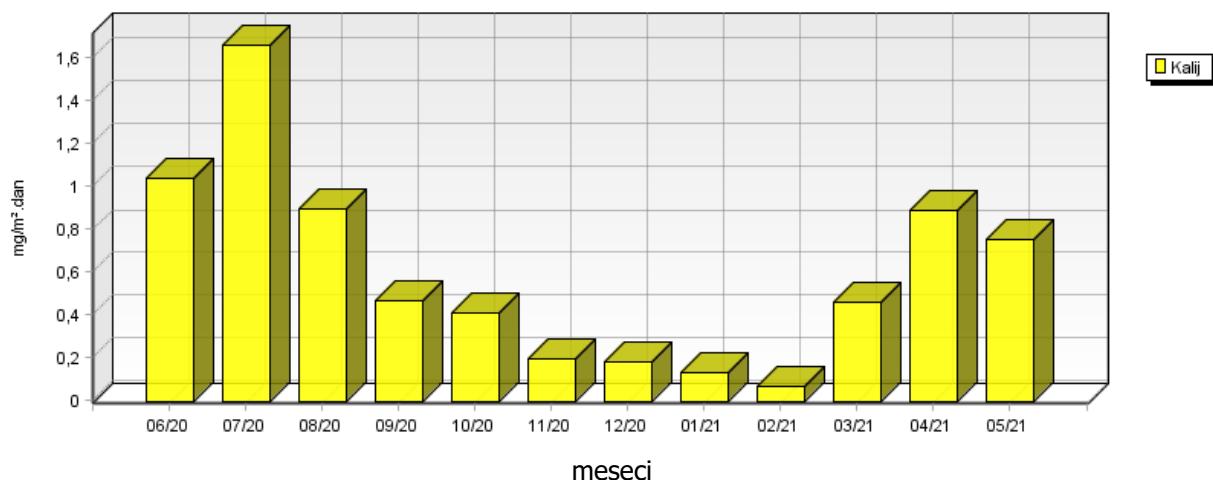
	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Kloridi mg/m ² .dan	1.66	2.00	2.46	2.96	1.36	0.78	2.12	2.43	1.04	1.83	3.64	3.21
Amonijak mg/m ² .dan	2.09	2.80	2.56	1.40	0.38	0.06	0.94	0.44	0.33	1.06	3.60	1.73
Kalcij mg/m ² .dan	0.92	1.14	0.35	0.63	0.33	0.67	1.54	0.37	0.18	0.45	0.73	1.37
Magnezij mg/m ² .dan	0.97	1.56	0.21	0.68	0.26	0.13	0.31	0.34	0.22	0.09	0.74	1.39
Natrij mg/m ² .dan	0.57	0.60	0.18	1.14	0.68	1.07	0.97	0.89	0.09	0.57	1.28	1.05
Kalij mg/m ² .dan	1.04	1.66	0.89	0.47	0.41	0.20	0.18	0.13	0.07	0.46	0.89	0.75

Meteorološki stolp KLORIDI V PADAVINAH

Meteorološki stolp AMONIJAK V PADAVINAH

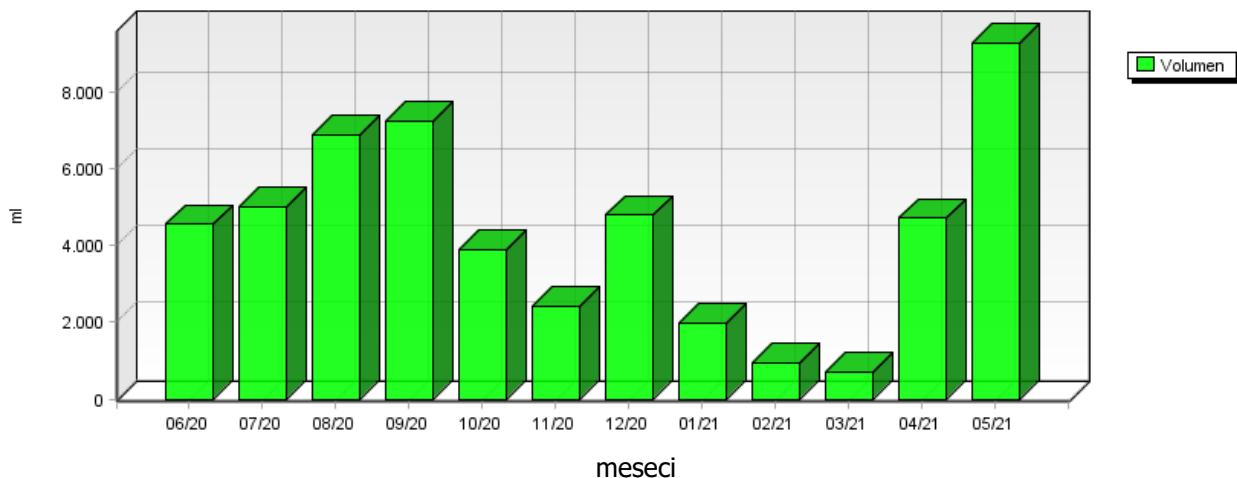
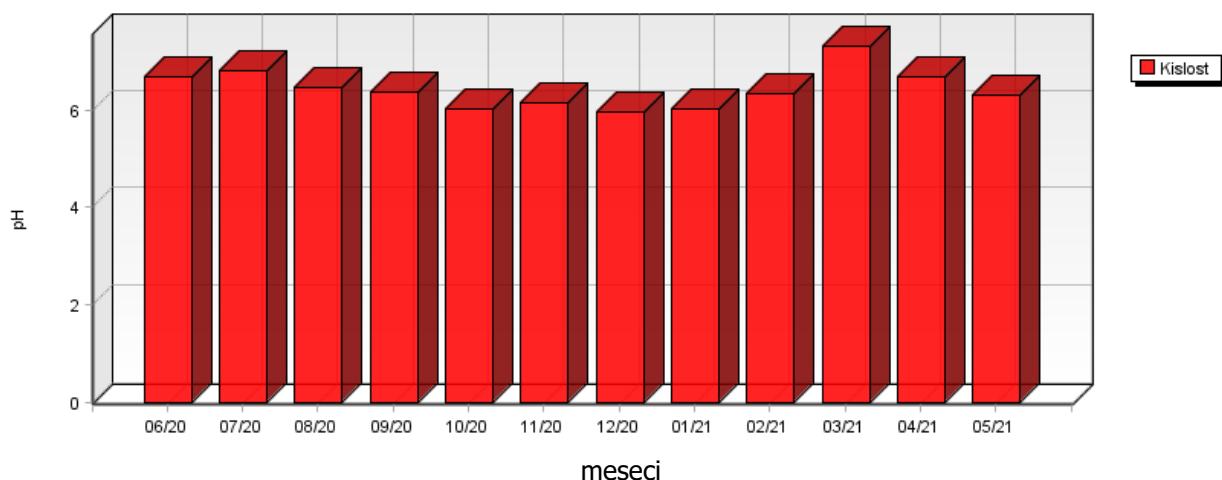

**Meteorološki stolp
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH****Meteorološki stolp
NATRIJ V PADAVINAH****Meteorološki stolp
KALIJ V PADAVINAH**

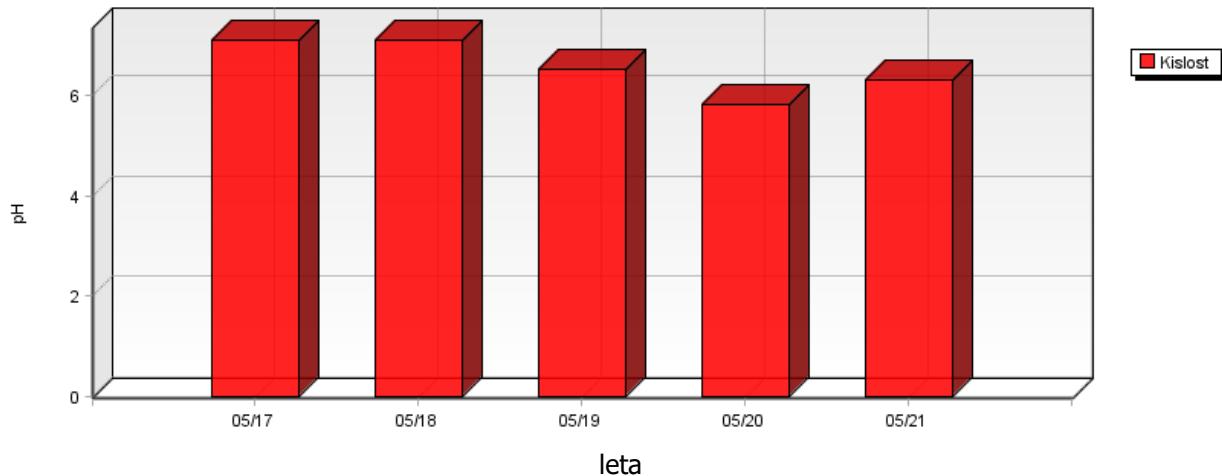
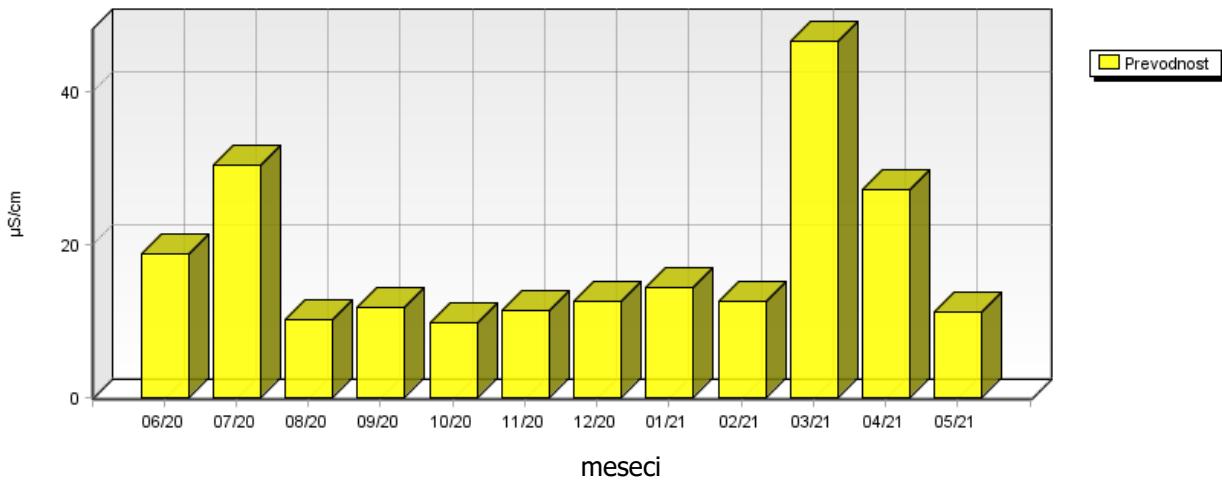
5.1.2 Kakovost padavin in količina usedlin – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.06.2020 do 01.06.2021

	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Volumen ml	4580	5020	6870	7230	3910	2430	4820	1980	930	690	4740	9300
Kislost pH	6.69	6.80	6.46	6.38	6.01	6.14	5.96	6.01	6.35	7.33	6.68	6.30
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	18.70	30.40	10.10	11.70	9.70	11.30	12.60	14.40	12.60	46.80	27.30	11.10

**Sv. Mohor
VOLUMEN PADAVIN****Sv. Mohor
KISLOST PADAVIN**

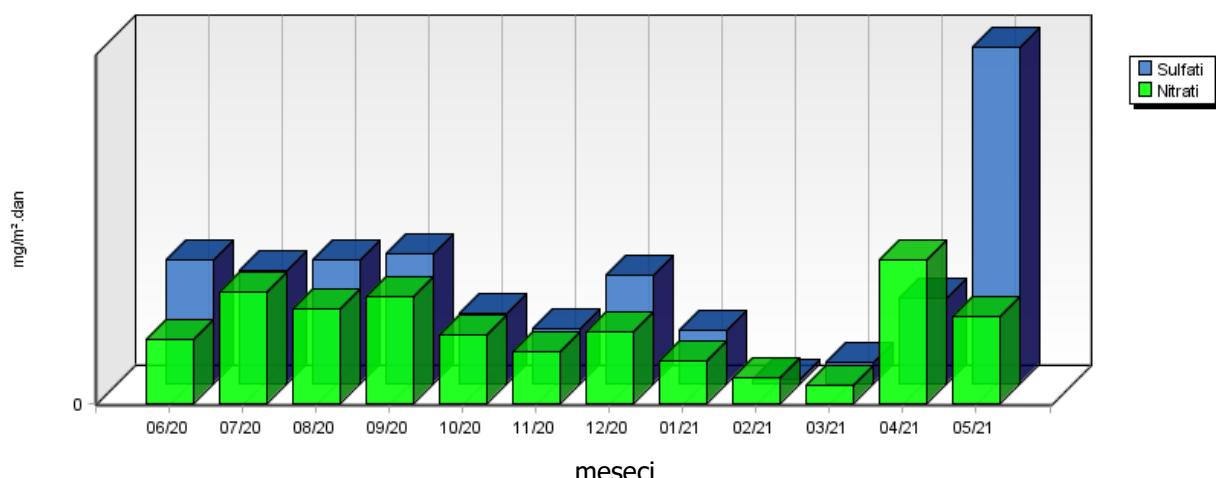
	05/17	05/18	05/19	05/20	05/21
Kislost pH	7.11	7.12	6.51	5.83	6.30

**Sv. Mohor
KISLOST PADAVIN****Sv. Mohor
PREVODNOST PADAVIN**

	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Nitрати mg/m ² .dan	4.63	8.08	6.86	7.76	4.99	3.70	5.17	3.04	1.89	1.31	10.46	6.32
Sulfati mg/m ² .dan	9.02	8.18	8.96	9.43	5.10	3.96	7.86	3.87	0.30	1.55	6.24	24.63
Usedline dušika mg/m ² .mesec	64.05	196.31	104.15	76.61	42.49	26.58	51.07	30.31	21.93	19.71	115.93	78.15
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	90.19	81.81	89.57	94.27	50.98	39.60	78.55	38.72	3.03	15.51	62.44	246.30

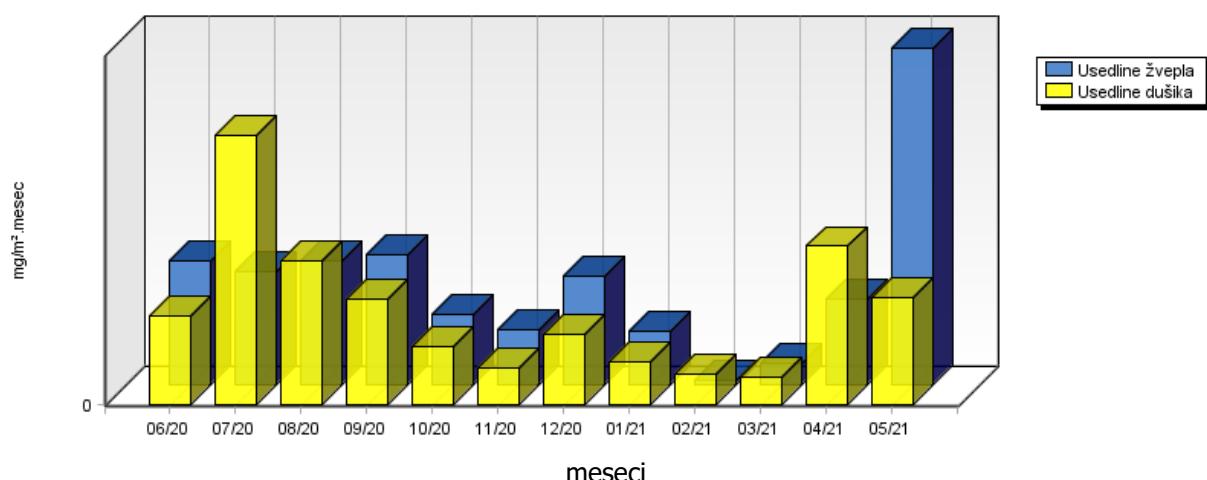
Sv. Mohor

SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

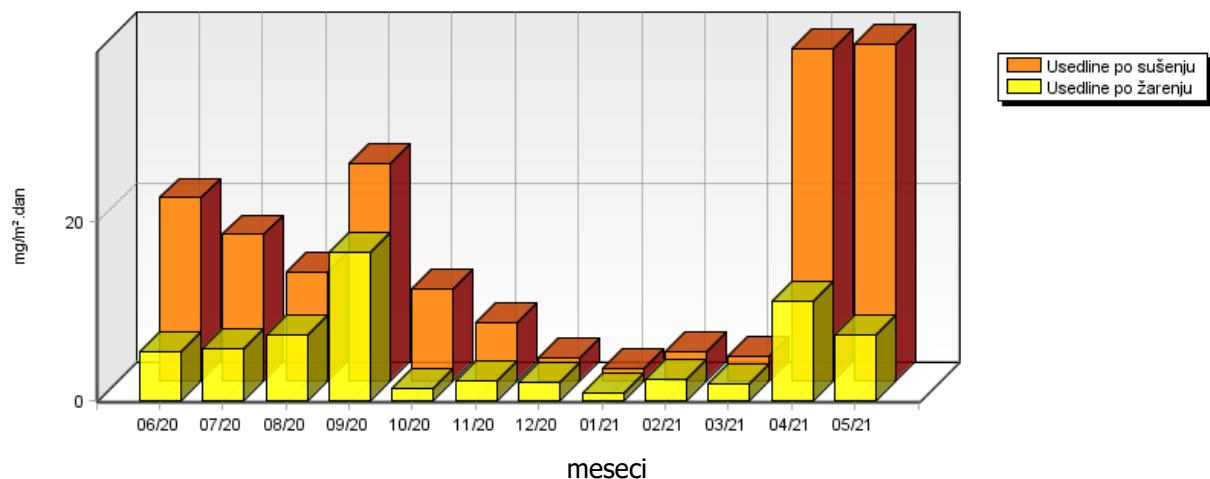

Sv. Mohor

USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

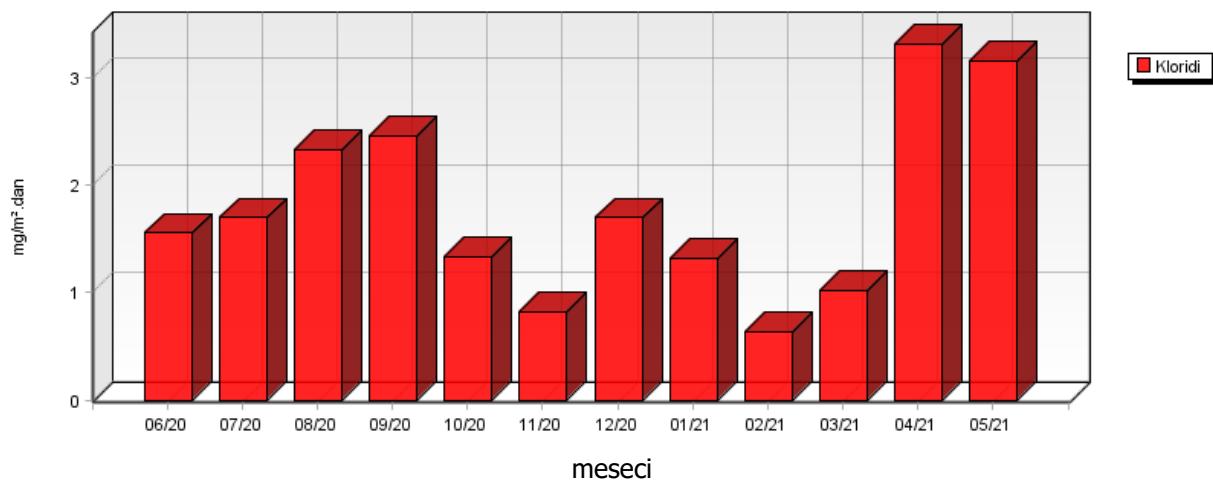

	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	20.41	16.37	12.05	24.21	10.19	6.45	2.48	1.22	3.19	2.68	37.08	37.72
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	5.39	5.82	7.22	16.55	1.32	2.19	1.96	0.69	2.32	1.86	11.01	7.25

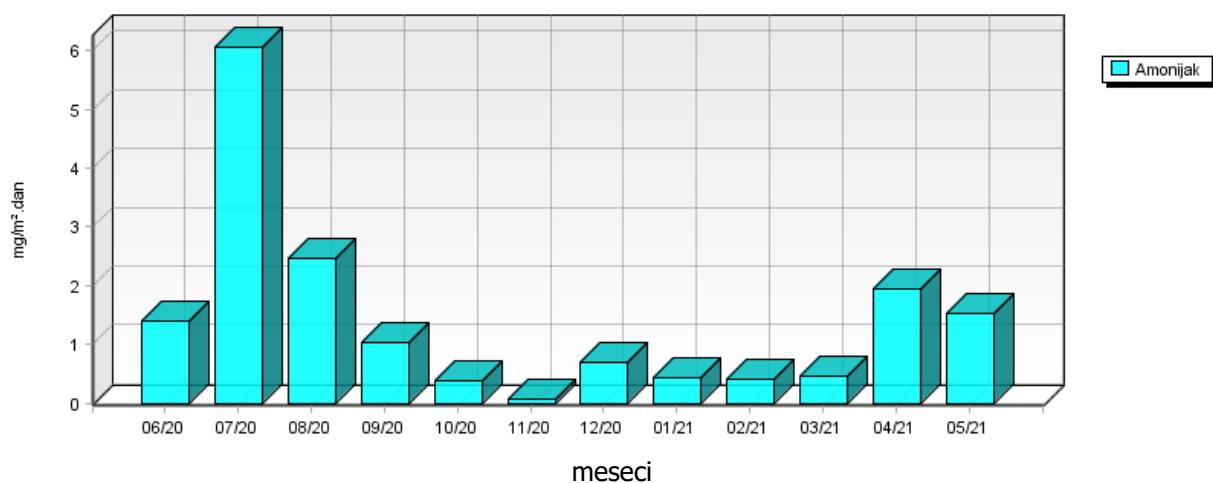
**Sv. Mohor
USEDLINE PO SUŠENJU IN ŽARENJU**

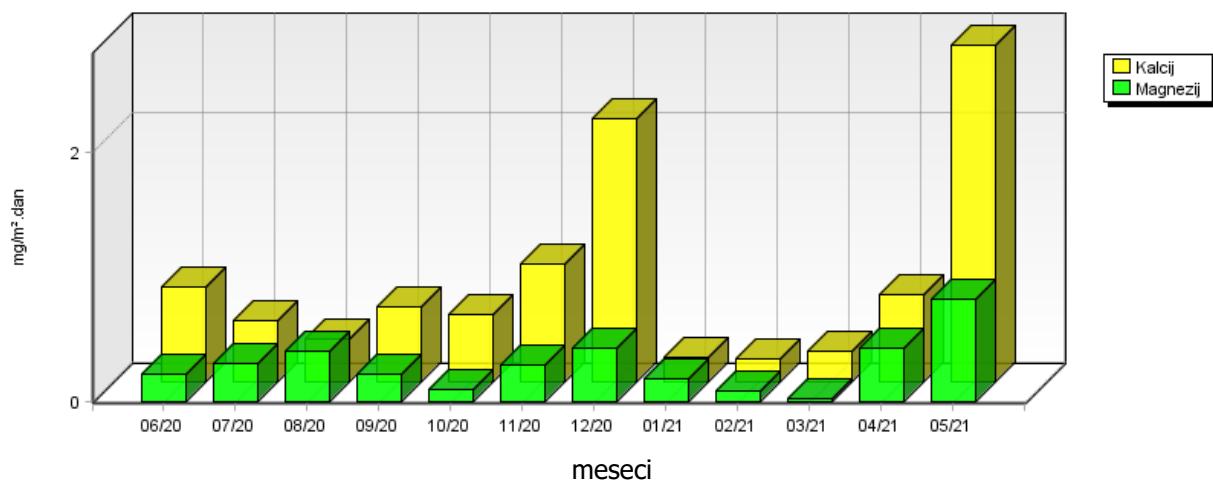
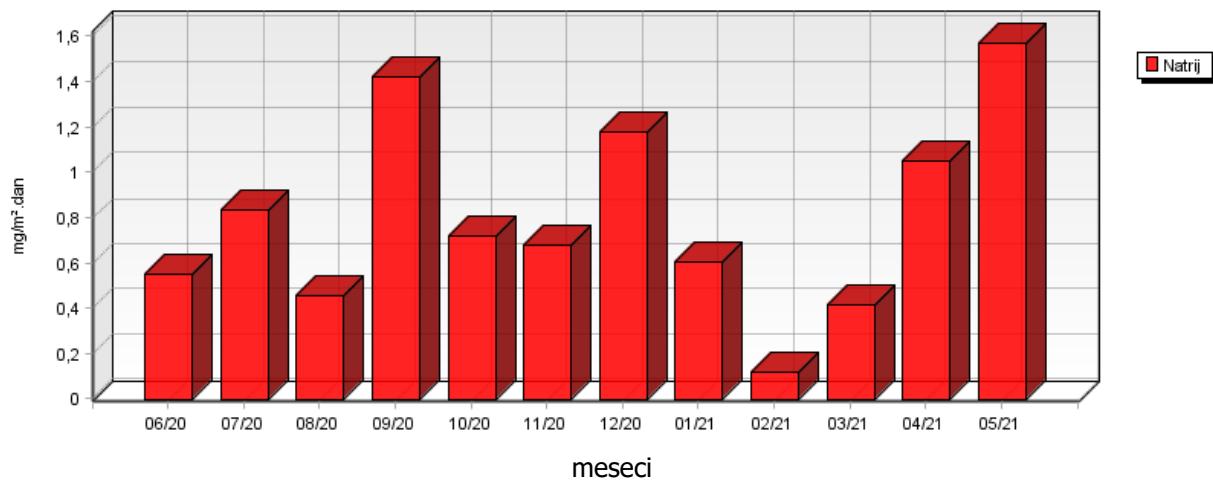
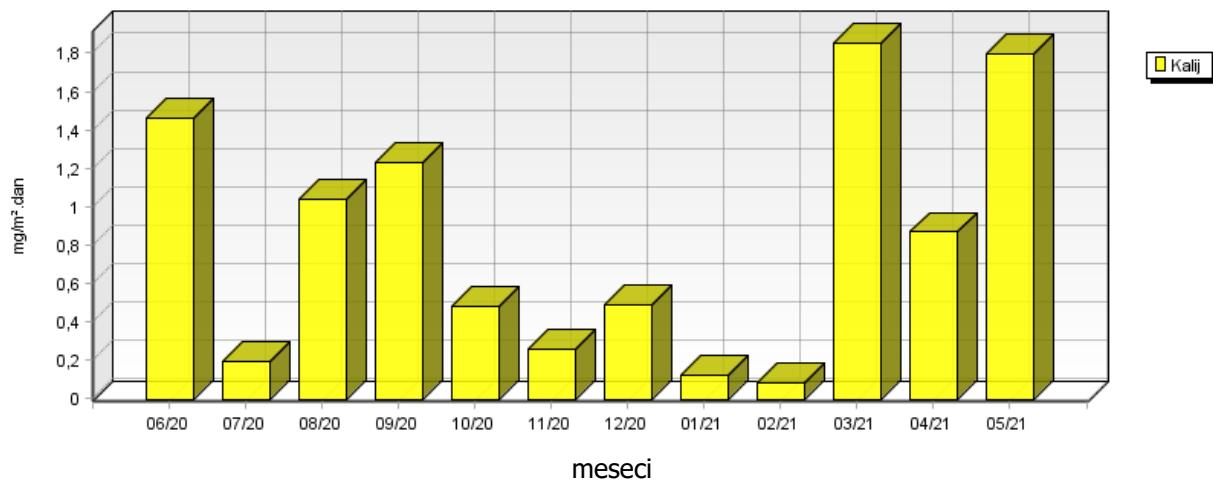
	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Kloridi mg/m ² .dan	1.56	1.70	2.33	2.45	1.33	0.83	1.70	1.32	0.63	1.02	3.32	3.16
Amonijak mg/m ² .dan	1.40	6.07	2.47	1.03	0.37	0.07	0.69	0.42	0.39	0.46	1.93	1.52
Kalcij mg/m ² .dan	0.76	0.49	0.33	0.60	0.53	0.94	2.10	0.19	0.18	0.23	0.69	2.71
Magnezij mg/m ² .dan	0.22	0.30	0.40	0.21	0.09	0.29	0.43	0.18	0.08	0.02	0.42	0.82
Natrij mg/m ² .dan	0.55	0.84	0.45	1.42	0.72	0.68	1.18	0.61	0.12	0.42	1.05	1.57
Kalij mg/m ² .dan	1.46	0.20	1.04	1.23	0.48	0.26	0.49	0.12	0.08	1.86	0.87	1.79

Sv. Mohor KLORIDI V PADAVINAH

Sv. Mohor AMONIJAK V PADAVINAH

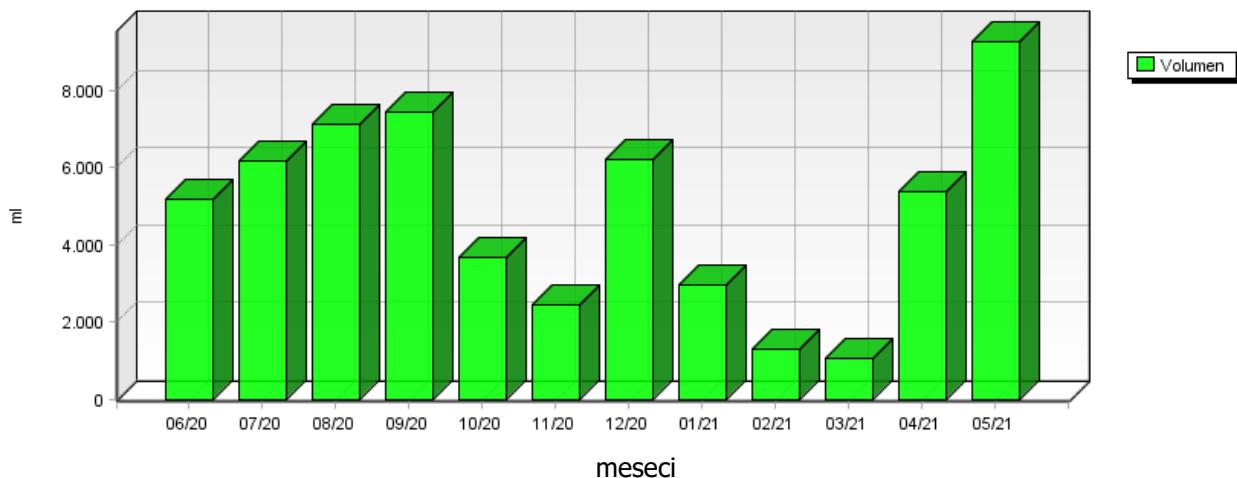
Sv. Mohor
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH**Sv. Mohor**
NATRIJ V PADAVINAH**Sv. Mohor**
KALIJ V PADAVINAH

5.1.3 Kakovost padavin in količina usedlin – Pri rezervoarjih

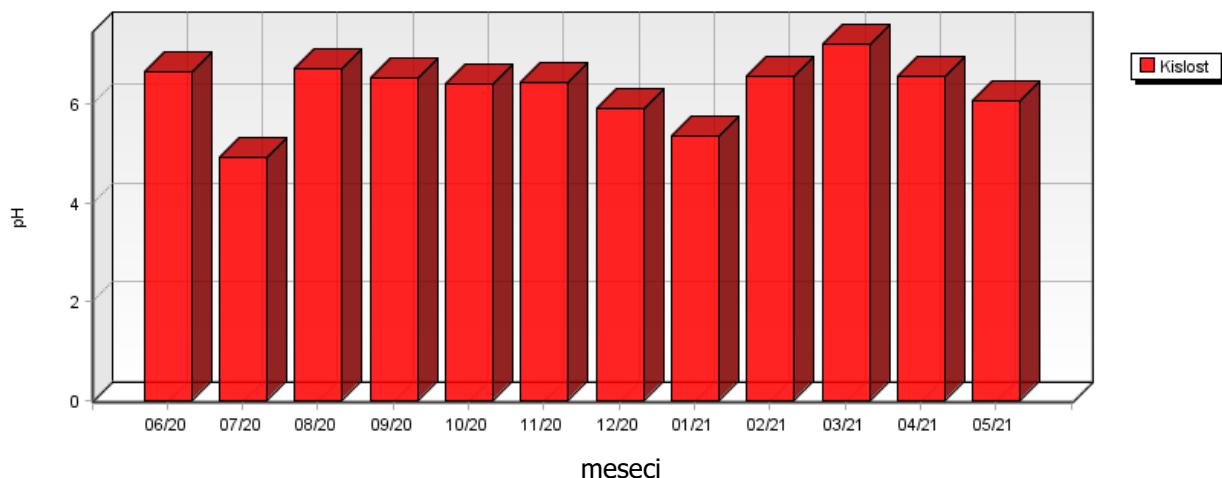
Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Pri rezervoarjih
Obdobje meritev: 01.06.2020 do 01.06.2021

	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Volumen ml	5170	6160	7110	7440	3660	2430	6220	2950	1280	1050	5390	9240
Kislost pH	6.67	4.94	6.72	6.53	6.43	6.45	5.92	5.35	6.58	7.24	6.56	6.07
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	34.20	26.60	19.60	18.80	11.20	9.90	7.70	12.00	18.80	46.70	20.80	11.20

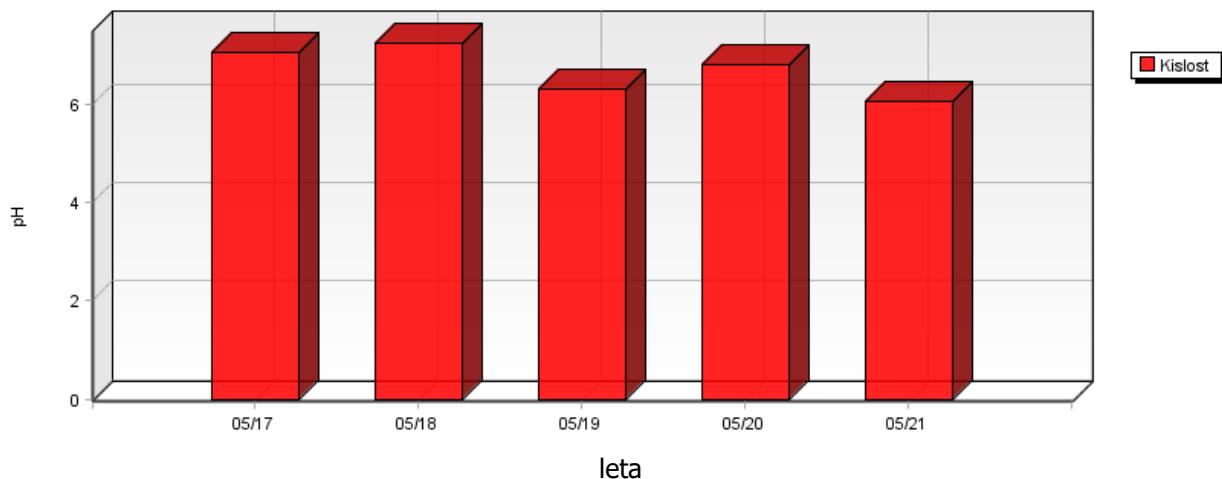
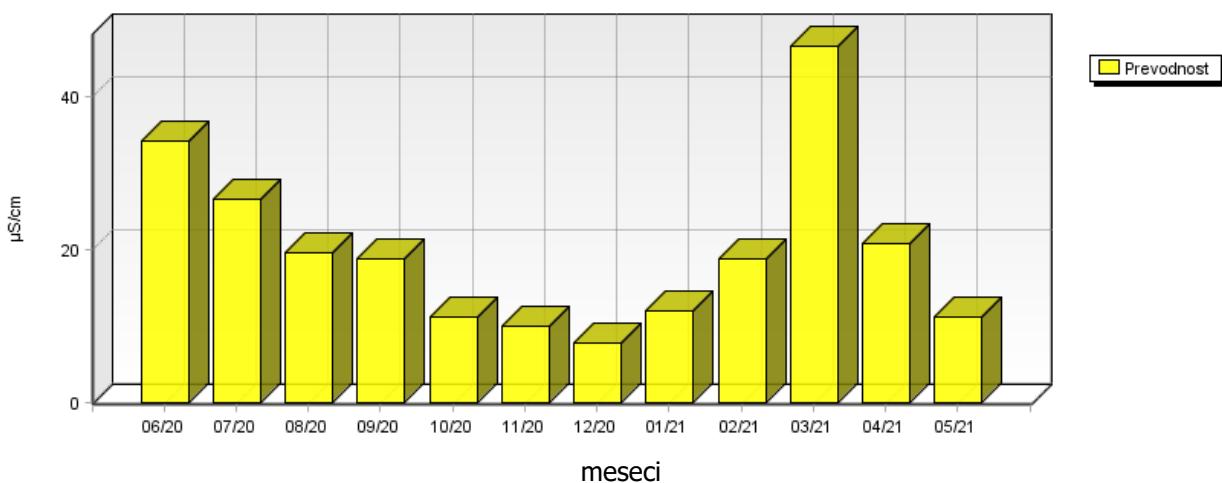
**Pri rezervoarjih
VOLUMEN PADAVIN**

**Pri rezervoarjih
KISLOST PADAVIN**

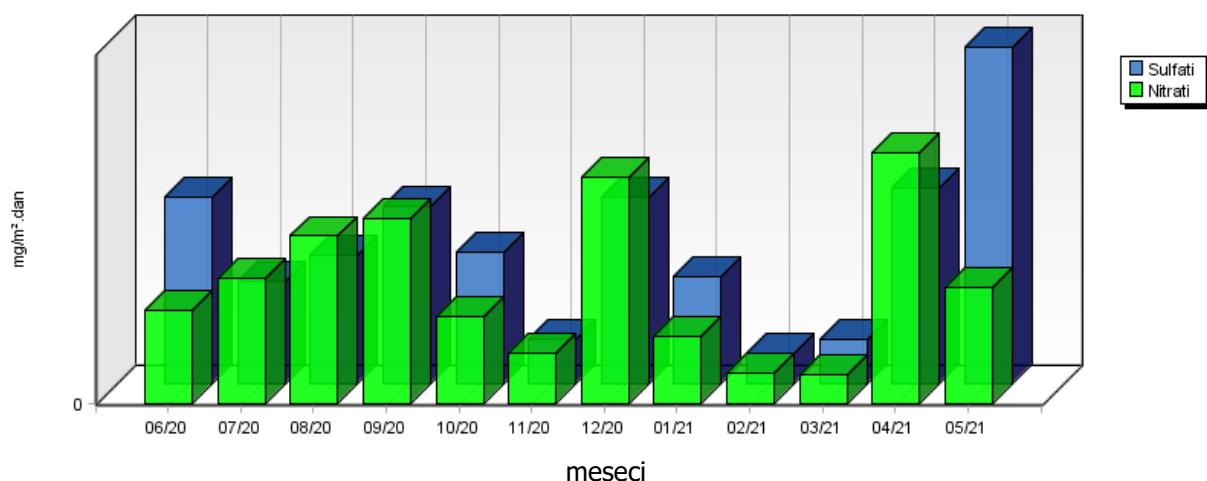

	05/17	05/18	05/19	05/20	05/21
Kislost pH	7.08	7.28	6.32	6.83	6.07

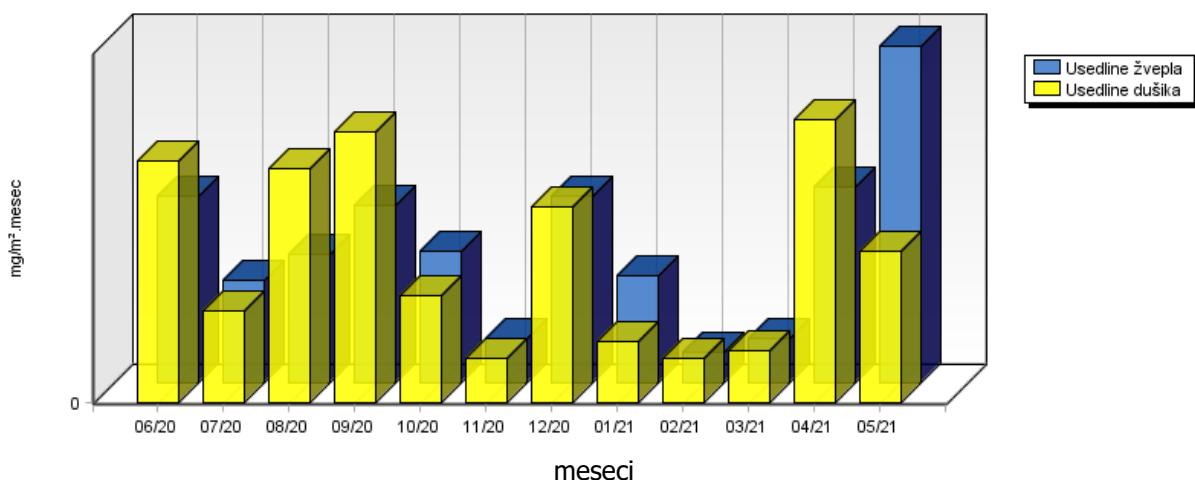
**Pri rezervoarjih
KISLOST PADAVIN****Pri rezervoarjih
PREVODNOST PADAVIN**

	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Nitрати mg/m ² .dan	5.06	6.78	9.17	10.05	4.75	2.72	12.29	3.67	1.63	1.56	13.69	6.27
Sulfati mg/m ² .dan	10.18	5.52	6.95	9.70	7.16	2.38	10.14	5.77	1.67	2.36	10.65	18.38
Usedline dušika mg/m ² .mesec	131.73	49.81	127.48	147.09	58.25	24.22	106.92	33.25	23.85	28.38	154.22	82.04
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	101.81	55.22	69.53	97.00	71.58	23.76	101.37	57.69	16.69	23.60	106.51	183.85

Pri rezervoarjih SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

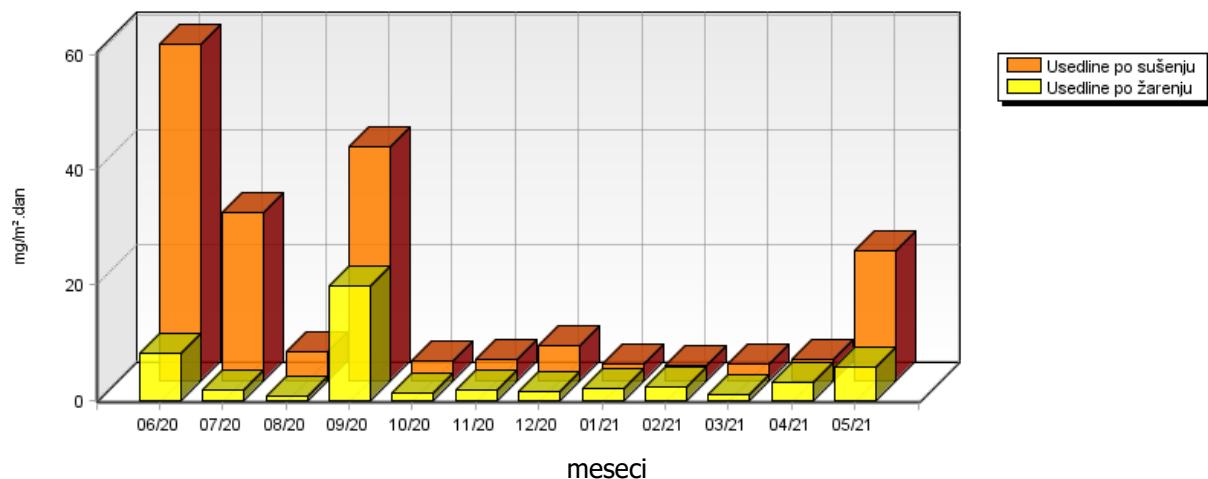

Pri rezervoarjih USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

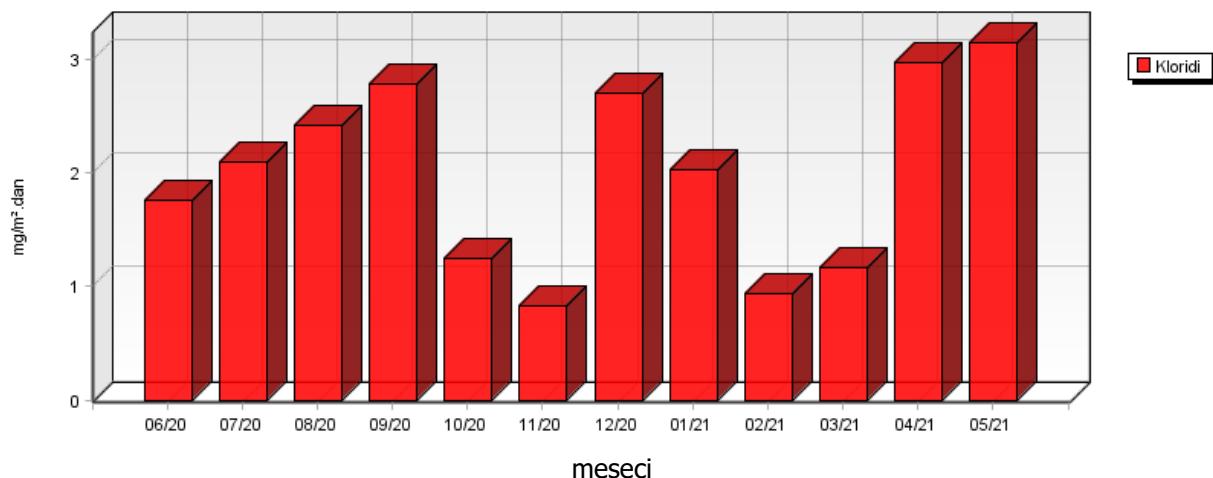
	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	58.60	29.37	4.99	40.71	3.40	3.46	5.94	2.92	2.44	2.78	3.63	22.41
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	8.01	1.75	0.65	19.71	1.16	1.70	1.60	1.87	2.22	0.93	3.02	5.65

**Pri rezervoarjih
USEDLINE PO SUŠENJU IN ŽARENJU**

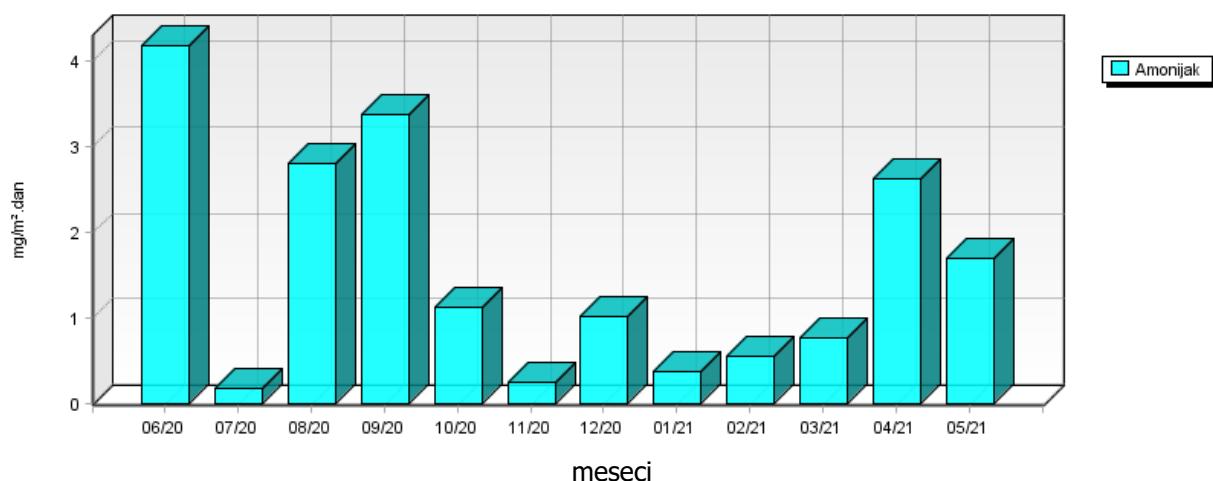

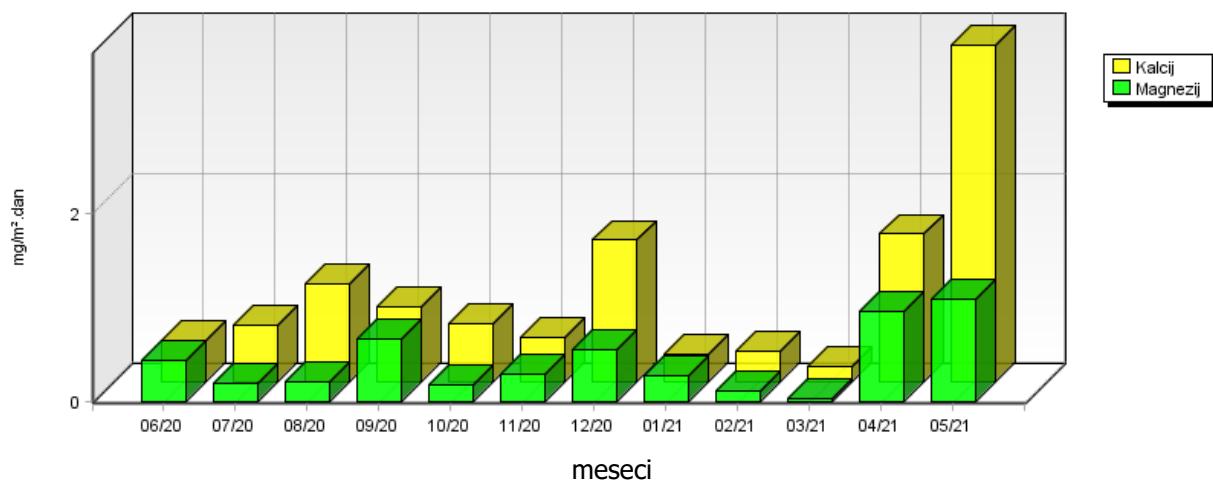
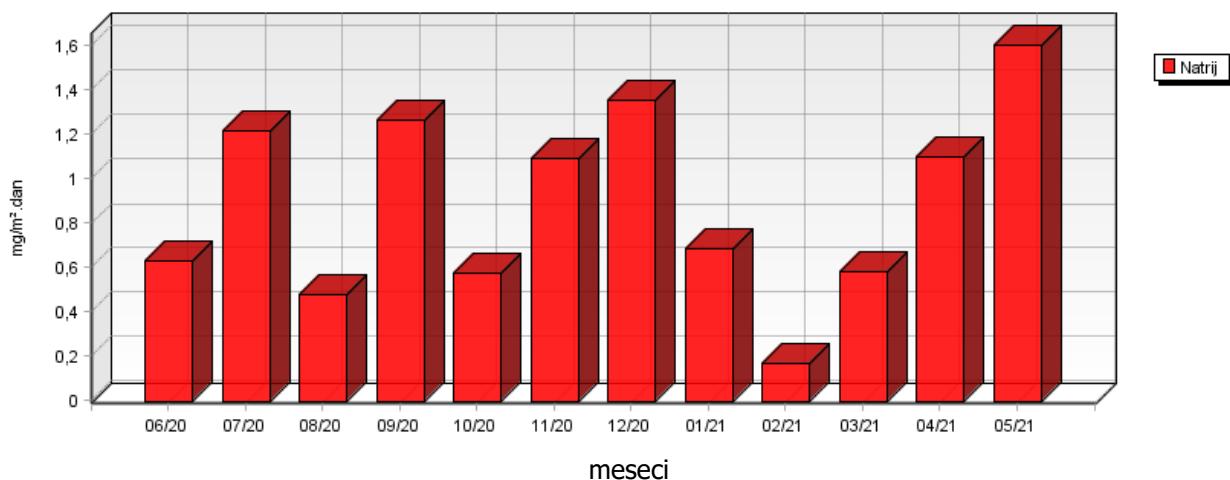
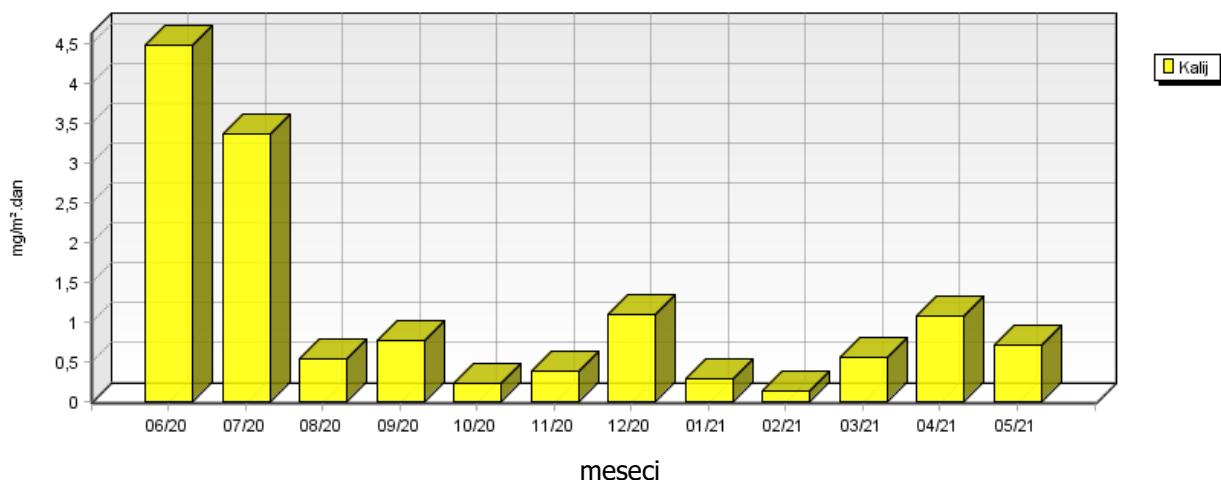
	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Kloridi mg/m ² .dan	1.76	2.09	2.41	2.78	1.24	0.83	2.70	2.02	0.94	1.17	2.96	3.14
Amonijak mg/m ² .dan	4.18	0.17	2.80	3.39	1.12	0.25	1.01	0.36	0.55	0.76	2.64	1.69
Kalcij mg/m ² .dan	0.43	0.60	1.03	0.79	0.60	0.47	1.51	0.29	0.31	0.15	1.57	3.58
Magnezij mg/m ² .dan	0.43	0.18	0.21	0.66	0.17	0.29	0.55	0.26	0.11	0.03	0.95	1.09
Natrij mg/m ² .dan	0.63	1.21	0.48	1.26	0.57	1.09	1.35	0.68	0.17	0.58	1.10	1.60
Kalij mg/m ² .dan	4.49	3.36	0.54	0.76	0.22	0.37	1.10	0.28	0.13	0.54	1.07	0.70

Pri rezervoarjih KLORIDI V PADAVINAH

Pri rezervoarjih AMONIJA V PADAVINAH

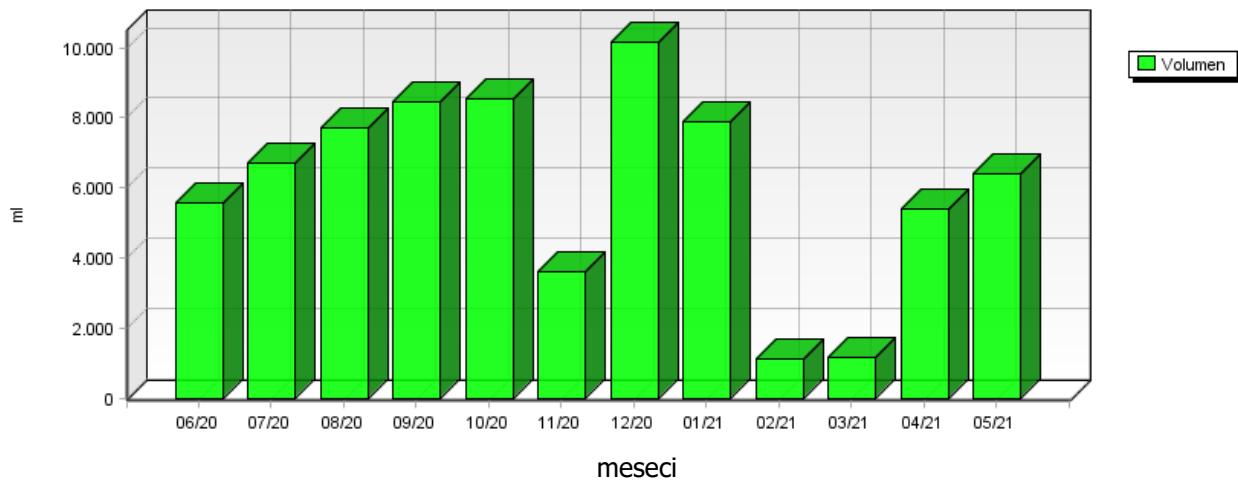
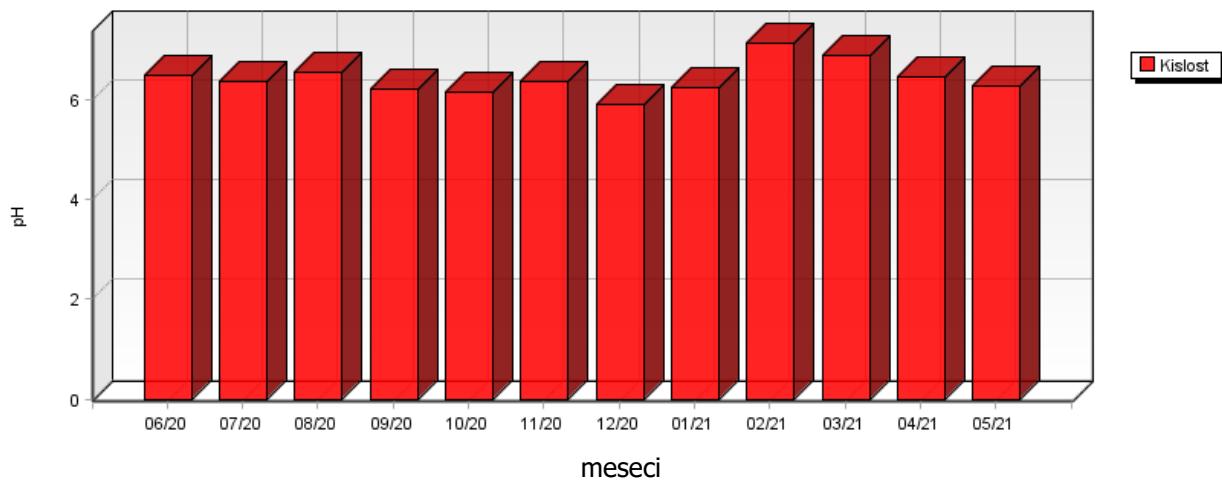

**Pri rezervoarjih
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH****Pri rezervoarjih
NATRIJ V PADAVINAH****Pri rezervoarjih
KALIJ V PADAVINAH**

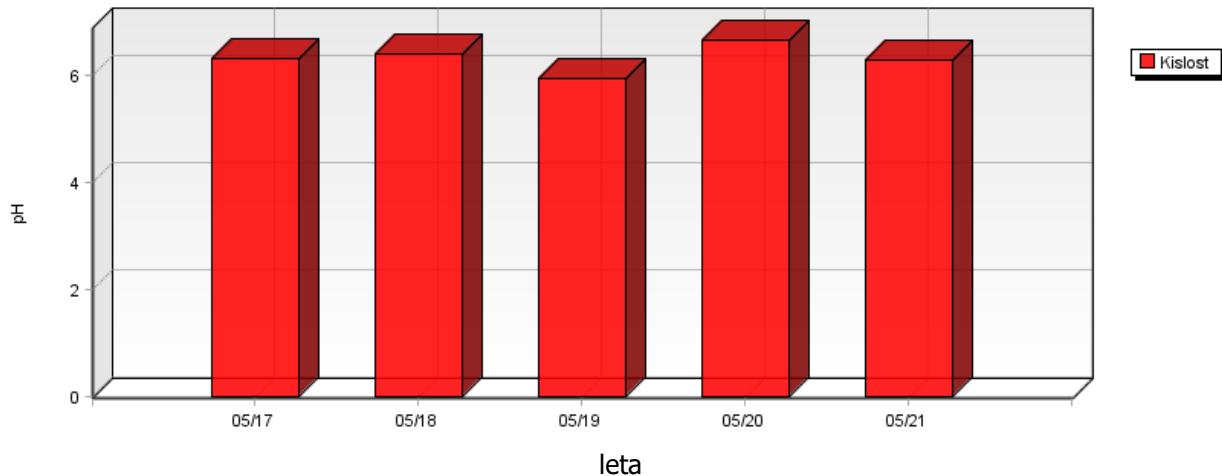
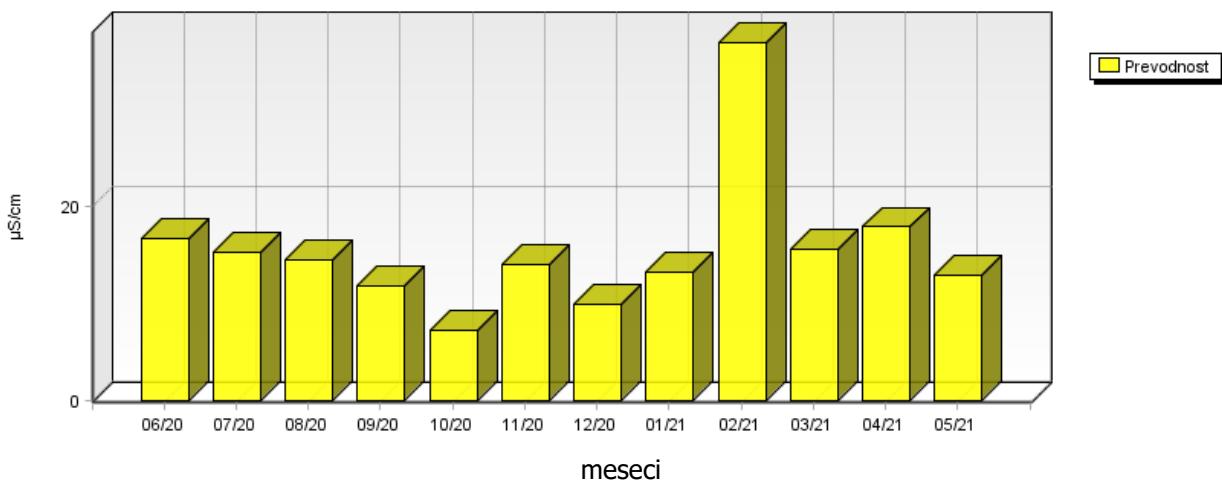
5.1.4 Kakovost padavin in količina usedlin – Kočevje

Lokacija: Referenčna lokacija
Postaja: Kočevje
Obdobje meritev: 01.06.2020 do 01.06.2021

	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Volumen ml	5560	6710	7690	8460	8520	3600	10180	7900	1100	1160	5380	6410
Kislost pH	6.50	6.38	6.57	6.23	6.15	6.38	5.93	6.24	7.16	6.91	6.47	6.29
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	16.60	15.20	14.40	11.80	7.14	13.90	9.90	13.20	36.80	15.50	18.00	12.90

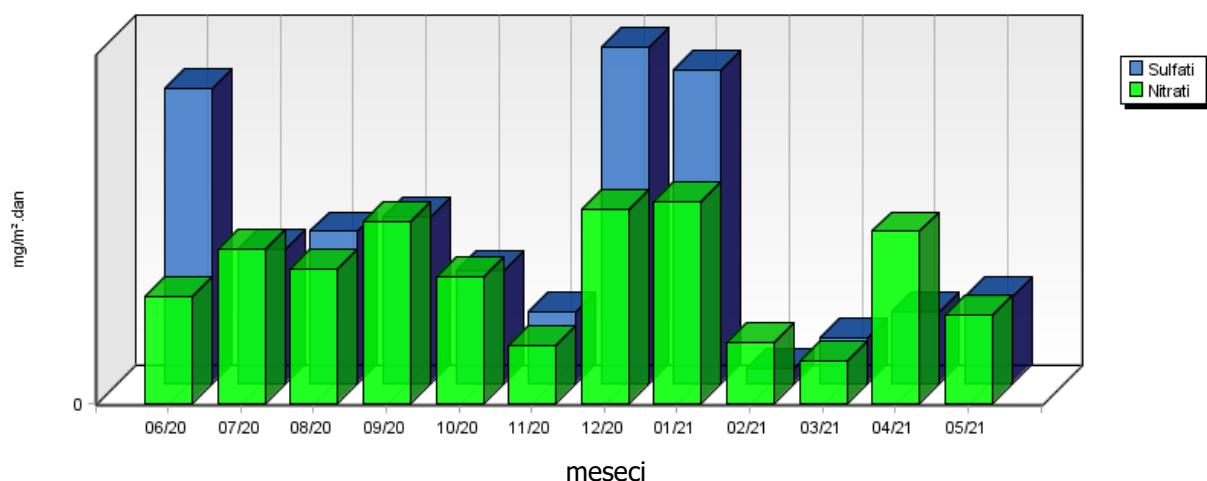
**Kočevje
VOLUMEN PADAVIN****Kočevje
KISLOST PADAVIN**

	05/17	05/18	05/19	05/20	05/21
Kislost pH	6.32	6.40	5.94	6.67	6.29

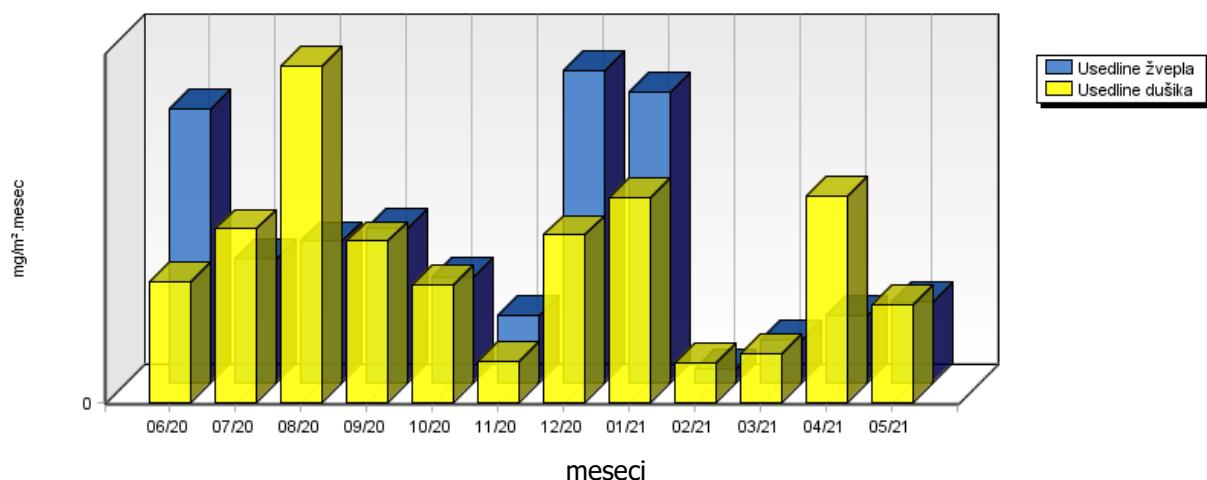
**Kočevje
KISLOST PADAVIN****Kočevje
PREVODNOST PADAVIN**

	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Nitрати mg/m ² .dan	5.25	7.61	6.63	8.90	6.25	2.81	9.54	9.92	2.95	2.10	8.51	4.35
Sulfati mg/m ² .dan	14.50	6.56	7.52	8.27	5.55	3.52	16.59	15.45	0.72	2.24	3.54	4.27
Usedline dušika mg/m ² .mesec	63.74	91.95	178.96	85.79	62.58	21.33	88.82	108.54	20.86	25.96	109.66	51.83
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	144.98	65.61	75.20	82.73	55.54	35.20	165.91	154.50	7.17	22.37	35.44	42.66

Kočevje SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

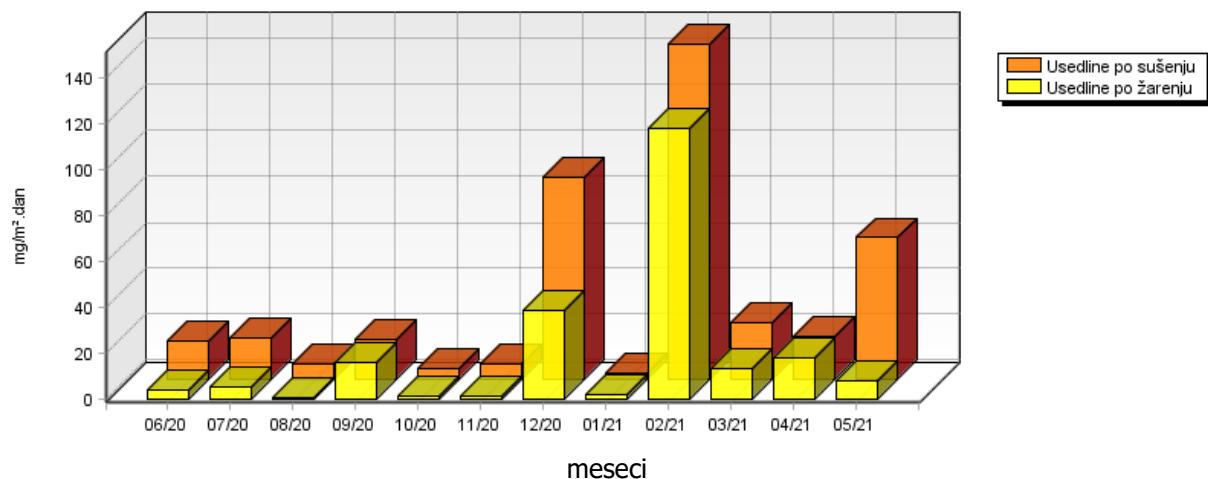

Kočevje USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

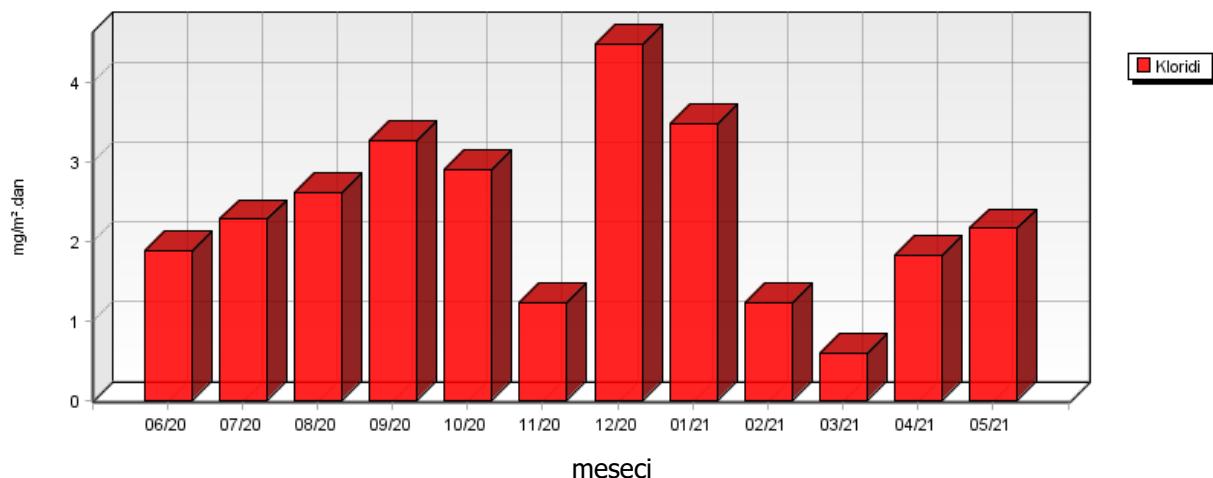
	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	16.84	17.93	6.79	17.89	5.03	6.72	88.21	3.23	146.07	24.62	19.05	61.99
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	4.33	5.73	1.21	16.43	1.68	1.77	39.03	2.61	118.09	13.55	18.46	8.32

Kočevje USEDLINE PO SUŠENJU IN ŽARENJU

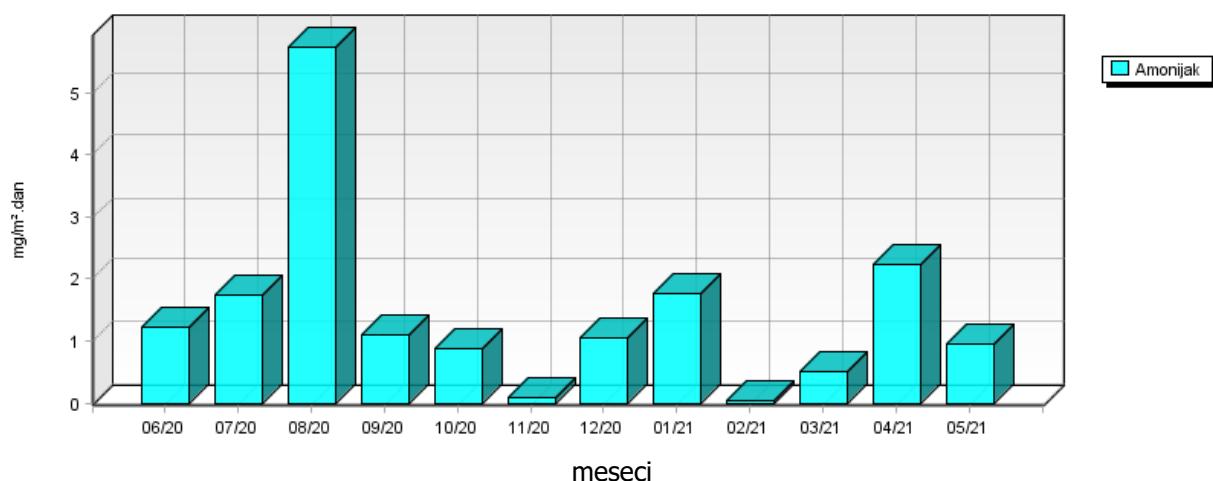

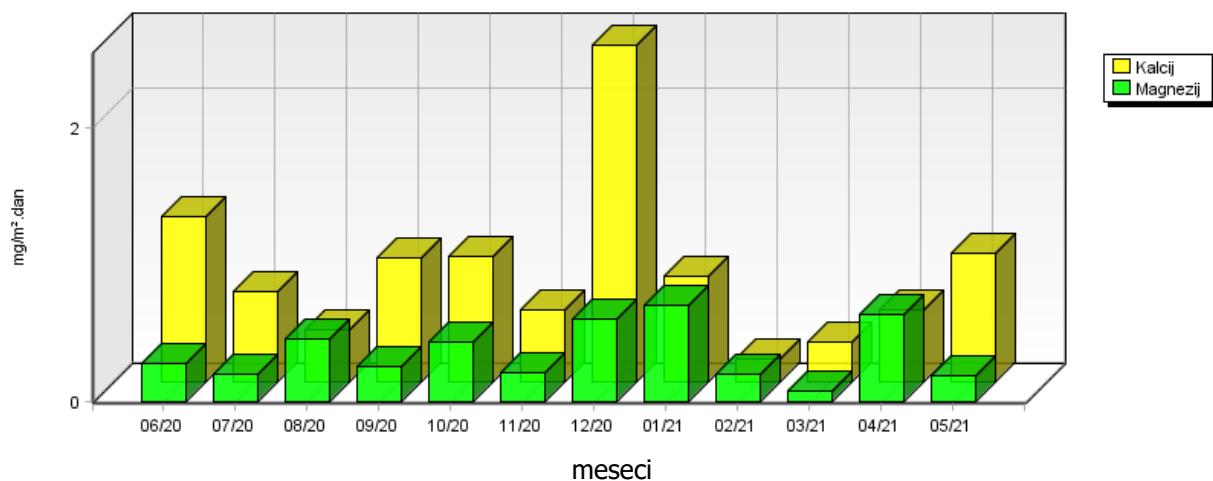
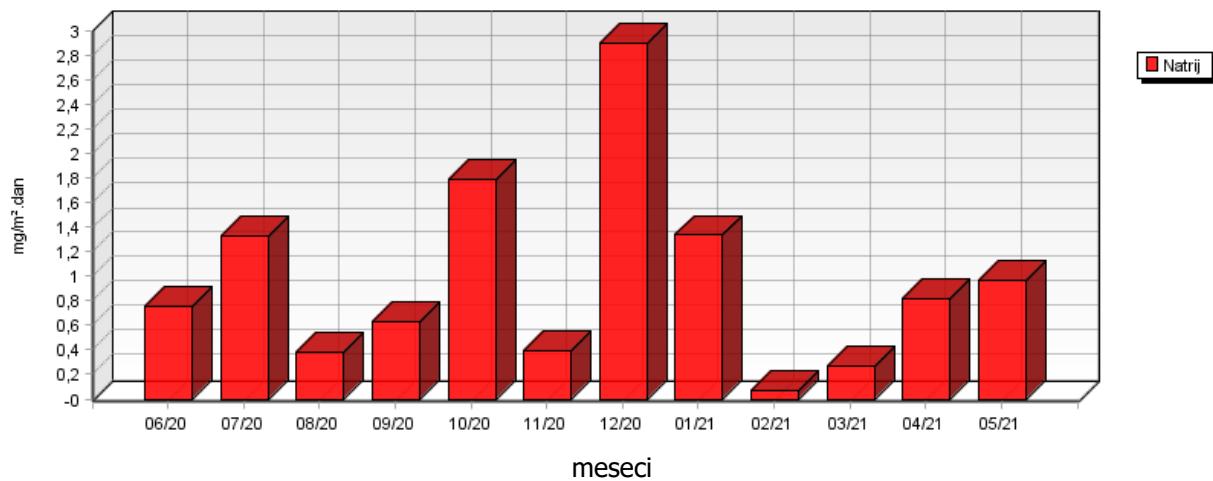
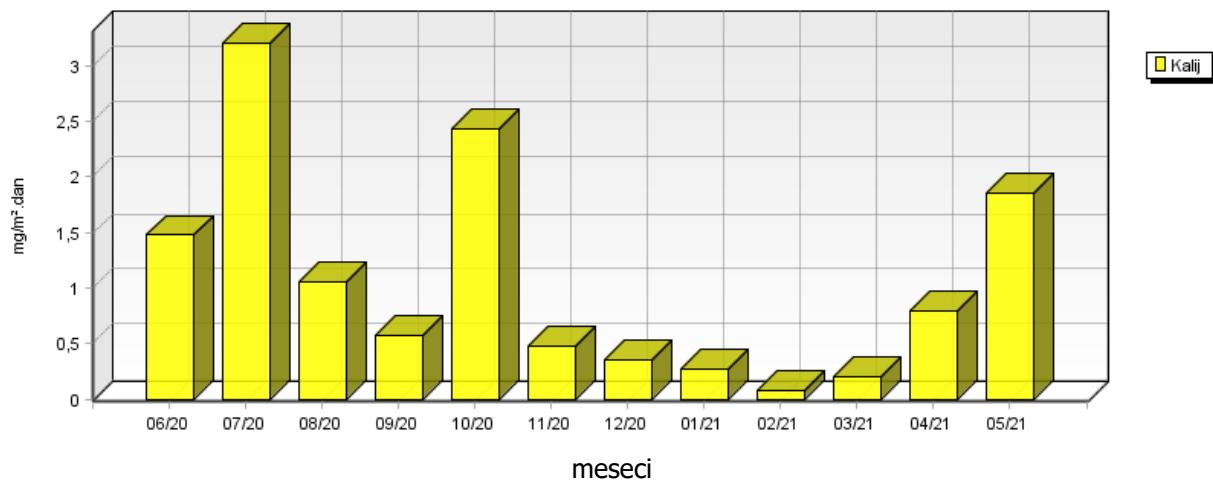
	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Kloridi mg/m ² .dan	1.89	2.28	2.61	3.27	2.89	1.22	4.49	3.49	1.23	0.58	1.83	2.18
Amonijak mg/m ² .dan	1.21	1.73	5.74	1.09	0.87	0.10	1.04	1.77	0.04	0.50	2.23	0.96
Kalcij mg/m ² .dan	1.21	0.65	0.37	0.90	0.91	0.52	2.47	0.77	0.16	0.28	0.52	0.93
Magnezij mg/m ² .dan	0.28	0.20	0.45	0.25	0.43	0.21	0.60	0.70	0.19	0.07	0.63	0.19
Natrij mg/m ² .dan	0.76	1.33	0.38	0.63	1.79	0.39	2.90	1.34	0.07	0.27	0.81	0.97
Kalij mg/m ² .dan	1.48	3.21	1.05	0.57	2.43	0.48	0.35	0.27	0.08	0.20	0.80	1.85

Kočevje **KLORIDI V PADAVINAH**

Kočevje **AMONIJAK V PADAVINAH**

**Kočevje
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH****Kočevje
NATRIJ V PADAVINAH****Kočevje
KALIJ V PADAVINAH**

5.2 TEŽKE KOVINE V USEDLINAH

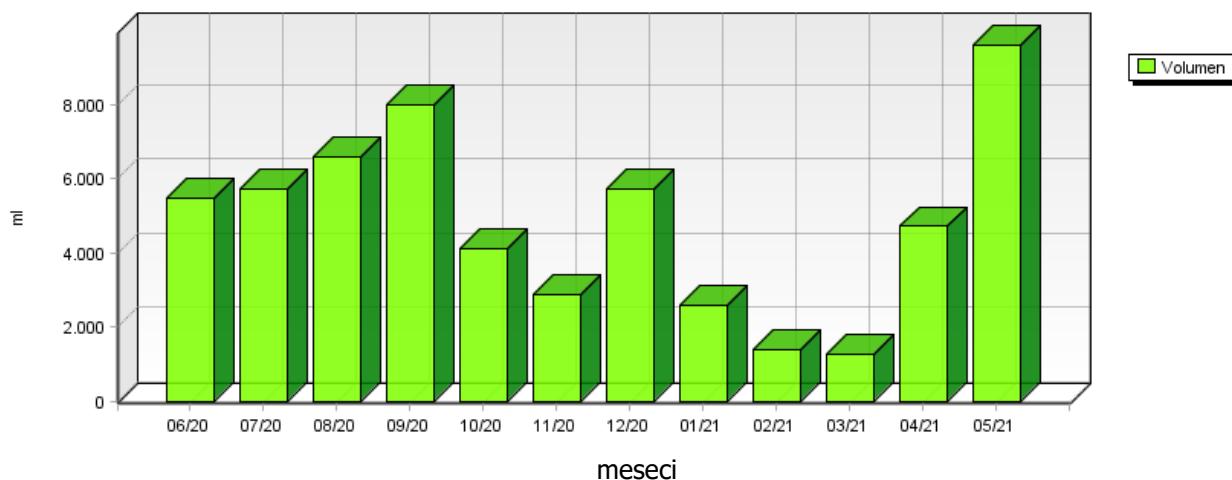
5.2.1 Težke kovine v usedlinah – Pri rezervoarjih

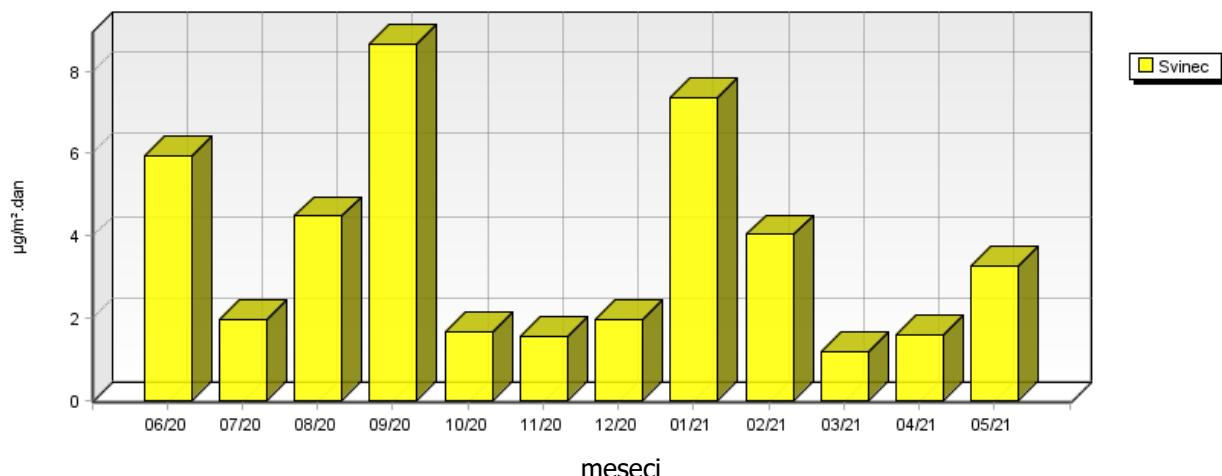
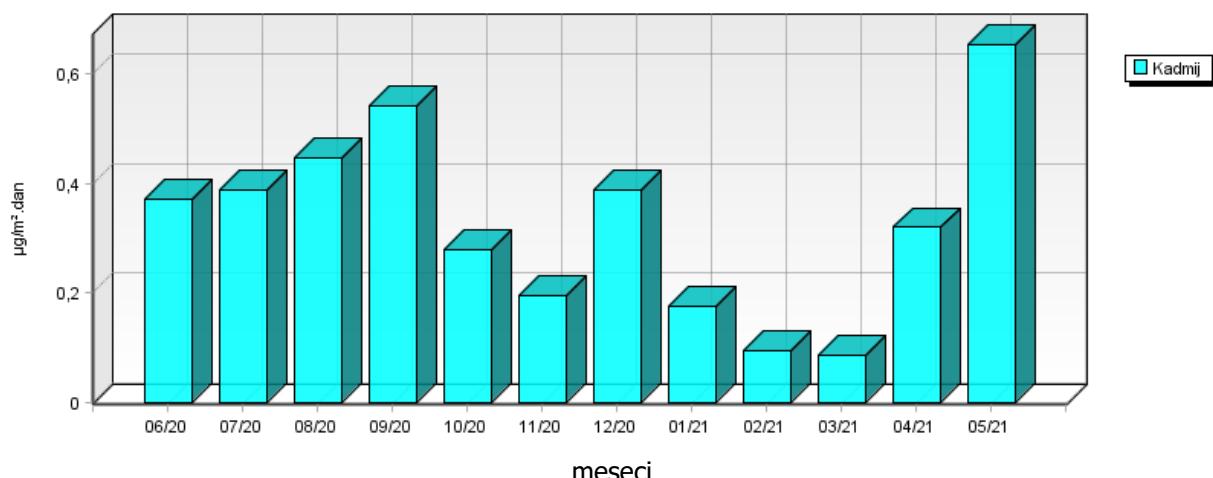
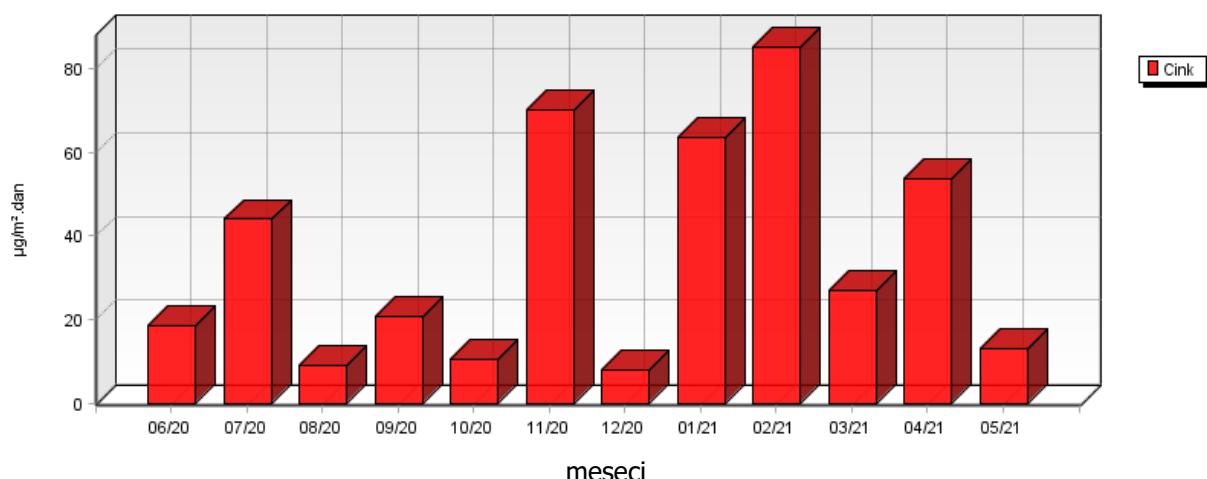
Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Pri rezervoarjih
Obdobje meritev: 01.06.2020 do 01.06.2021

	06/20	07/20	08/20	09/20	10/20	11/20	12/20	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21
Svinec µg/m ² .dan	5.92	1.94*	4.47	8.67	1.67	1.55	1.95*	7.36	4.03	1.19	1.60	3.26*
Kadmij µg/m ² .dan	0.37*	0.39*	0.45*	0.54*	0.28*	0.19*	0.39*	0.18*	0.09*	0.08*	0.32*	0.65*
Cink µg/m ² .dan	18.50	44.28	8.94*	20.59	10.58	70.06	7.78	63.60	85.28	26.74	53.73	13.05*
Volumen ml	5450	5720	6580	7980	4100	2850	5730	2580	1380	1250	4710	9610

*... depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizno metodo. Meje določljivosti za zgoraj naštete kovine so sledče: Cd 0,1 µg/l; Zn 0,5 µg/l in Pb 0,5 µg/l.

Pri rezervoarjih
VOLUMEN VZORCA

**Pri rezervoarjih
SVINEC V PRAŠNIH USEDLINAH****Pri rezervoarjih
KADMIJ V PRAŠNIH USEDLINAH****Pri rezervoarjih
CINK V PRAŠNIH USEDLINAH**

5.3 RAZŠIRJENA ANALIZA TEŽKIH KOVIN V USEDLINAH

5.3.1 Razširjena analiza težkih kovin v usedlinah

Dvakrat letno, v enem od zimskih mesecev in enem od poletnih mesecev se v vzorcih padavin, poleg cinka, kadmija in svinca, izvedejo dodatne analize naslednjih kovin: kroma, mangana, železa, kobalta, bakra, arzena, niklja, aluminija, vanadija in talija. Določitev vsebnosti predmetnih kovin v vzorcih padavin je bila izvedena juliju in decembru 2020 na merilnem mestu Pri rezervoarjih.

Za analizo naštetih kovin je bila uporabljena analizna metoda ICP-MS. Rezultati so podani v $\mu\text{g}/\text{m}^2\cdot\text{dan}$.

12/20	Cr	Mn	Fe	Co	Cu	As	Tl	Ni	Al	V
Pri rezervoarjih	3.89*	3.11	38.91*	0.78*	3.89*	1.95*	1.95*	3.89*	10.51	3.89*

07/20	Cr	Mn	Fe	Co	Cu	As	Tl	Ni	Al	V
Pri rezervoarjih	10.49	5.44	121.58	0.78*	5.83	19.42	1.94*	4.66	38.84*	3.88*

*...depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v prašnih usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizno metodo. Meje določljivosti za zgoraj naštete kovine so sledeče: Cr (1,0 $\mu\text{g/l}$), Mn (0,5 $\mu\text{g/l}$), Fe (10,0 $\mu\text{g/l}$), Co (0,2 $\mu\text{g/l}$), Cu (1,0 $\mu\text{g/l}$), As (0,5 $\mu\text{g/l}$), Tl (0,5 $\mu\text{g/l}$) in Ni (1,0 $\mu\text{g/l}$).

5.4 PAH IN Hg V USEDLINAH

Obstojeca zakonodaja opredeljuje padavine kot enega pomembnih pokazateljev onesnaženosti zunanjega zraka in nalaga spremjanje vsebnosti nekaterih onesnaževal v padavinah. Področje vzorčenja in analiz živega srebra in policiklicnih aromatskih ogljikovodikov urejajo tudi tehnični standardi. Slednji zahtevajo specifične karakteristike vzorčevalnikov, zato smo v letu 2010 izdelali nove vzorčevalnike, primerne za vzorčenje omenjenih parametrov. Meritve vsebnosti živega srebra in policiklicnih ogljikovodikov se praviloma izvede dvakrat letno na lokaciji Sv. Mohor.

5.4.1 PAH in Hg v usedlinah – Sv. Mohor

	05/15	11/15	04/16	11/16	05/17	11/17	04/18	01/19	04/19	10/19	03/20	11/20	04/21
PAH µg/m ² .dan	0.413	0.018*	0.013*	0.393	0.075	0.609*	0.018*	0.078	0.046	0.036*	0.015	0.021	0.148

	05/15	11/15	04/16	11/16	05/17	11/17	04/18	01/19	04/19	10/19	03/20	11/20	04/21
Živo srebro µg/m ² .dan	0.246*	22.598**	0.157*	0.289*	0.125*	1.401	0.224*	0.150*	0.177*	0.447*	0.046*	1.533	0.255*

*... depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizno metodo. Meje določljivosti za kovino Hg je 0,2 µg/l.

**... kontaminacija vzorca

6. SKLEP

Na vplivnem območju TE Brestanica izvaja Elektroinštitut Milan Vidmar, Hajdrihova 2, Ljubljana, vzorčenje padavin na treh lokacijah v okolini TE Brestanica: Meteorološki stolp, Sv. Mohor in Pri rezervoarjih ter na referenčni lokaciji Kočevje.

V mesečnem vzorcu padavin se poleg količine padavin določa prevodnost, koncentracijo nitratov, sulfatov, kloridov, amoniaka, kovine Ca, Mg, Na, K in usedline ter težke kovine v usedlinah (Pb, Zn, Cd).

Dvakrat letno se v vzorcih padavin na lokaciji Pri rezervoarjih, poleg cinka, kadmija in svinca, izvede tudi dodatne analize kovin, in sicer kroma, mangana, železa, kobalta, bakra, arzena, niklja, talija, vanadija in aluminija. Vsebnost teh kovin se preverja v enem od zimskih in enem od poletnih mesecev. Obstojeca zakonodaja opredeljuje padavine kot pomembnega pokazatelja onesnaženosti zunanjega zraka in nalaga spremljanje vsebnosti nekaterih onesnaževal v padavinah. Zato se izvaja tudi določitev policikličnih aromatskih ogljikovodikov in živega srebra v padavinah. Vzorčenje teh dveh parametrov se izvaja z vzorčevalniki, izdelanimi v letu 2010 skladno s tehničnimi standardi za predmetna parametra.

V mesecu maju ni bilo kislih vzorcev padavin na območju TE Brestanica (metodologija WMO). Prav tako padavine niso bile kisle na referenčni lokaciji Kočevje.